

Kyrkans pensionskassa

ÅRSREDOVISNING

KYRKANSPENSIONSKASSA.SE

RESULTAT
2013

*"ATT FÖRVALTA
PENSIONSPENNGAR ÄR
ETT STORT FÖRTROENDE"*

DAG KLACKENBERG, NY STYRELSEORDFÖRANDE

**Så placerar
vi dina pengar**

**ALLT OM DIN TJÄNSTEPENSION • SÅ GÅR DU I PENSION • KUNDSERVICE HAR SVAREN
LÄSTIPS • HÅLLBARA INVESTERINGAR • LÖNNBACKEN - VÅRT FASTIGHETSBOLAG**

INLEDNING

MEDARBETARE »

ANNA ANDERSSON

Titel: Verksamhetscontroller

Vad gör du?

- Jag säkerställer att vi har god kvalitet i det vi gör som rör pensioner, försäkringar och pensionsadministration. Om något går fel är det mitt jobb att ta reda på orsaken och föreslå lösningar för att undvika samma problem igen. Jag arbetar också med vår webbplats och utskick som till exempel det årliga värdebeskedet.

CLAUDIA PHILIPSSON

Titel: Finanscontroller

Vad gör du?

- Mitt arbete fokuserar på uppföljning och kontroll av kapitalförvaltningen för att säkerställa att placeringsriktlinjerna följs. Jag ansvarar för att ta fram ekonomiska rapporter och beslutsunderlag till vd, styrelse och placeringsråd.

GUNILLA TISANDER

Titel: Assistent

Vad gör du?

- Jag administrerar styrelse- och fullmäktigemöten med allt från kallelse till justerat protokoll. Jag har också ansvar för övrig administration på kansliet. En ny arbetsuppgift för mig är att jag ger support på telefon till våra pensionärer och blivande pensionärer när de exempelvis har frågor om ansökningsblanketten eller utbetalningsdatum.

BREAKING NEWS:

Pension är intressant!

DET ÄR INTE LÄTT att vara en tjänstepensionskassa. Många tycker att pension är tråkigt och svårt. De som ännu inte är pensionärer tänker ta tag i pensionsfrågan "lite längre fram, när det känns mer aktuellt". Pensionärer tycker ofta att pensionen kunde vara lite högre. Arbetsgivarna tycker pension är svårt och dyrt. Att det är på detta sätt innebär en stor utmaning för oss som jobbar med pensionsfrågor dagligen. Vi måste bli bättre på att göra pensionen intressant och begriplig. Vad är det som påverkar hur stor pensionen blir? Vad behöver man som anställd tänka på? Om kyrkans tjänstepension inte uppfattas som intressant är det få som läser till exempel vår årsredovisning. Om ingen läser den, hur kan vi då förmedla vad vi gör och vad vi uppnått under året?

VI VILL ATT kyrkans arbetsgivare, anställda, pensionärer och andra som har intresse av en väl fungerande hantering av tjänstepension inom Svenska kyrkan har koll på vad vi gör. Därför försöker vi tänja på gränserna för hur en årsredovisning ska se ut och vad den ska innehålla. Vi vill svara på frågor som: Hur går jag i pension? Vad gör pensionskassan med pensionskapitalet? Och vilka är det egentligen som utser styrelse och fullmäktige?

SJÄLVKLART INNEHÅLLER årsredovisningen allt som den ska göra enligt lag. Men vi har valt att också ge plats för annan intressant läsning, som hur vi arbetar med etiska frågor inom kapitalförvaltningen, boktips för blivande pensionärer och mycket annat. Du får också lära känna pensionskassans nya ordförande Dag Klackenbergs.

HUR GÅR DET DÅ för pensionskassan? Det korta svaret är: Riktigt bra. Så bra att styrelsen under 2014 beslutade att höja återbäringen för den avgiftsbestämda pensionen till 7 %. Beslutet gäller från och med 1 juli 2014. Vill ni ha ett längre svar? Då är detta dokument rätt ställe att börja på!

/ANDERS GRANBERG, vd

”Vi måste bli bättre på att göra pensionen intressant och begriplig.”

ÅRSREDOVISNINGEN »

Ges ut av Kyrkans pensionskassa

Ansvarig utgivare: Anders Granberg, vd i Kyrkans pensionskassa

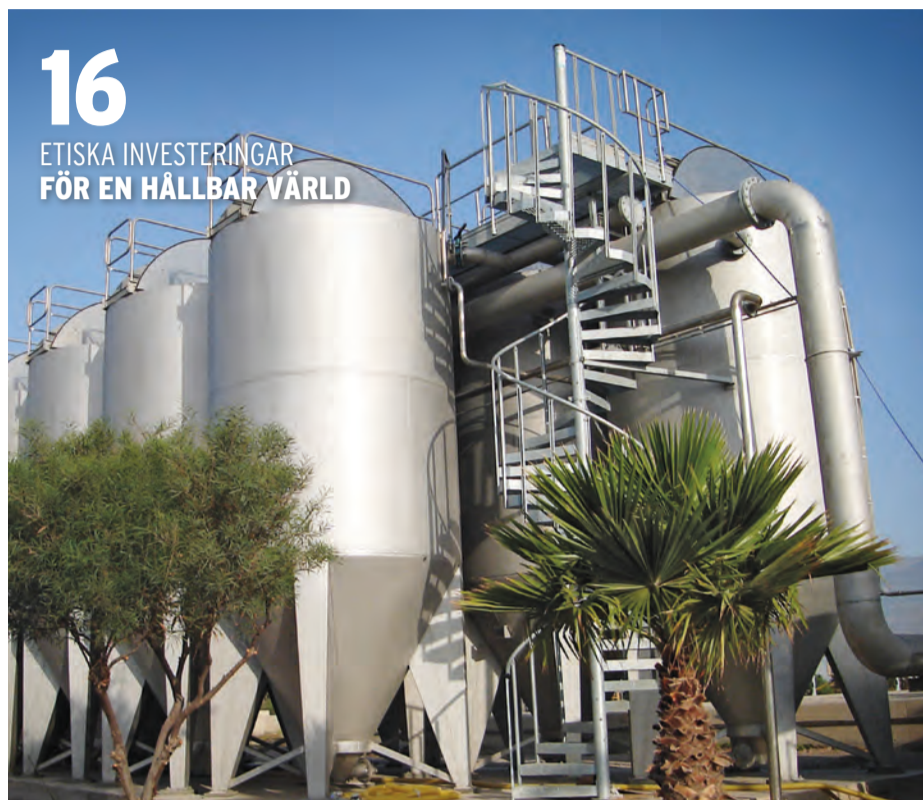
Projektledning: Anna Andersson & Claudia Philipsson

Produktion: OH MY AB, Halmstad

Tryck: Strömberg, 2014

INNEHÅLL

OM KYRKANS PENSIONS KASSA

16

ETISKA INVESTERINGAR
FÖR EN HÅLLBAR VÄRLD

18

INTERVJU
DAG KLACKENBERG

4 FÅ KOLL PÅ DIN PENSION
Tjänstepensionen är en viktig del av din inkomst som pensionär.

6 SÅ GÅR DU I PENSION
Steg för steg-guide för dig som ska ansöka om pension.

8 MÖT NYA KUNDSERVICE
Här är gänget som hjälper till med allt som gäller tjänstepensionen.

12 BEHÖVER JAG TÄNKA PÅ PENSIONEN?
Våra recensenter har läst varsin bok om pension. Läs deras bästa tips.

18 INTERVJU
Möt Dag Klackenberg, styrelseordföranden som trivs med dirigentrollen.

13

KAPITALFÖRVALTNING

Så tar vi hand om pensionspengarna

PLACERINGSTILLGÅNGAR
Fastigheter för långsiktig avkastning och god samhällsservice. Vi äger äldreboenden, vårdcentraler och skolor.

MÅL & STRATEGI

Våra placeringsriktlinjer sätter ramarna för hur vi ska förvalta pensionskapitalet och få det att växa.

8

HUR STOR BLIR
PENSIONEN?
**KUNDSERVICE
SVARAR**

ÅRSREDOVISNINGEN

24 VD HAR ORDET

25 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

- 25 1. Beslutsorganisationen
- 26 2. Viktiga händelser under året
- 27 3. Försäkringsrörelsen
- 28 4. Kapitalförvaltningen

33 FINANSIELLA RAPPORTER

- 33 Femårsöversikt
- 33 Resultaträkning
- 33 Resultatanalys
- 34 Balansräkning

34 Förändring i eget kapital

34 Kassaflödesanalys

35 NOTER

- 35 Not 1. Redovisningsprinciper
- 36 Not 2. Risker och riskhantering
- 38 Not 3. Premieinkomst
- 38 Not 4. Kapitalavkastning, intäkter
- 38 Not 5. Orealiserade vinster på placeringstillgångar
- 38 Not 6. Utbetalda försäkringsersättningar
- 38 Not 7. Driftskostnader
- 38 Not 8. Kapitalavkastning, kostnader

38 Not 9. Orealiserade förluster på placeringstillgångar

38 Not 10. Skatt

39 Not 11. Aktier och andelar i intressebolag

39 Not 12. Kategorisering av finansiella instrument

39 Not 13. Värderingskategori för finansiella instrument värderade till verkligt värde

40 Not 14. Aktier och andelar

40 Not 15. Obligationer och andra räntebärande värdepapper

40 Not 16. Lån med säkerhet i fast egendom

40 Not 17. Övriga lån

40 Not 18. Immateriella anläggningstillgångar

40 Not 19. Försäkringstekniska avsättningar

40 Not 20. Övriga skulder

40 Not 21. Ställda säkerheter

40 Not 22. Åtaganden

41 Not 23. Medelantal anställda samt löner och ersättningar

41 Not 24. Upplýsning om revisorers arvode

41 Not 25. Närstående

41 Not 26. Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder

42 Not 27. Byte av redovisningsprinciper

42 UNDERSKRIFTER

43 REVISIONSBERÄTTELSE

ORDLISTAN »

Pension
- enkelt
uttryckt

» ALLMÄN PENSION

Alla som arbetat och bott i Sverige får allmän pension. 16 procent av din inkomst sätts av till din inkomstpension och 2,5 procent till din premiepension.

» AVGIFTSBESTÄMD
TJÄNSTEPENSION

Din arbetsgivare betalar 4,5 procent av din inkomst till din framtida tjänstepension. Det slutliga pensionsbeloppet bestäms av inbetalda premier, samt vilken avkastning och vilka avgifter pensionskassan har.

» FÖRMÄNSBESTÄMD
TJÄNSTEPENSION

Du som har en inkomst över taket kan ha rätt till en förmänsbestämd tjänstepension. Förmänen finns som kompensation för att allmän pension upphör vid taket.

» FÖRMÄNSTAGAR-
FÖRORDNANDE

Du som har återbetalningsskydd kan välja vem eller vilka som ska få pensionen när du avlider.

» INTJÄNAD PENSIONS-
RÄTT (IPR)

År 1998 (2000 för präster) fick Svenska kyrkans anställda ett nytt pensionsavtal. Arbetade du inom kyrkan före det, så kan du ha rätt till en intjänad pensionsrätt. IPR är den pensionsförmån du har rätt till för tiden innan det nya avtalet.

» KOLLEKTIVAVTALAD
TJÄNSTEPENSION

Bygger på en överenskommelse mellan arbetsgivare och fackliga organisationer och betalas av din arbetsgivare.

» KAP-KL SVENSKA KYRKAN

Aktuellt kollektivavtal för anställda inom Svenska kyrkan. Tidigare avtal är bland andra Kyrkans PFA, PA-KL och PA-91.

» PENSIONSGRUNDANDE LÖN

Motsvarar i normalfallet din årslön.

» PENSIONSÅLDER

Du väljer själv när du vill gå i pension mellan 61 och 67 års ålder.

» PREMIE

Pensionsavgiften som betalas av din arbetsgivare till Kyrkans pensionskassa.

» TAKET

Så kallas ibland gränsen vid 7,5 inkomstbasbelopp. Du som tjänar mer än 35 375 kronor per månad under 2013 har en inkomst "över taket".

» UTBETALNINGSTID

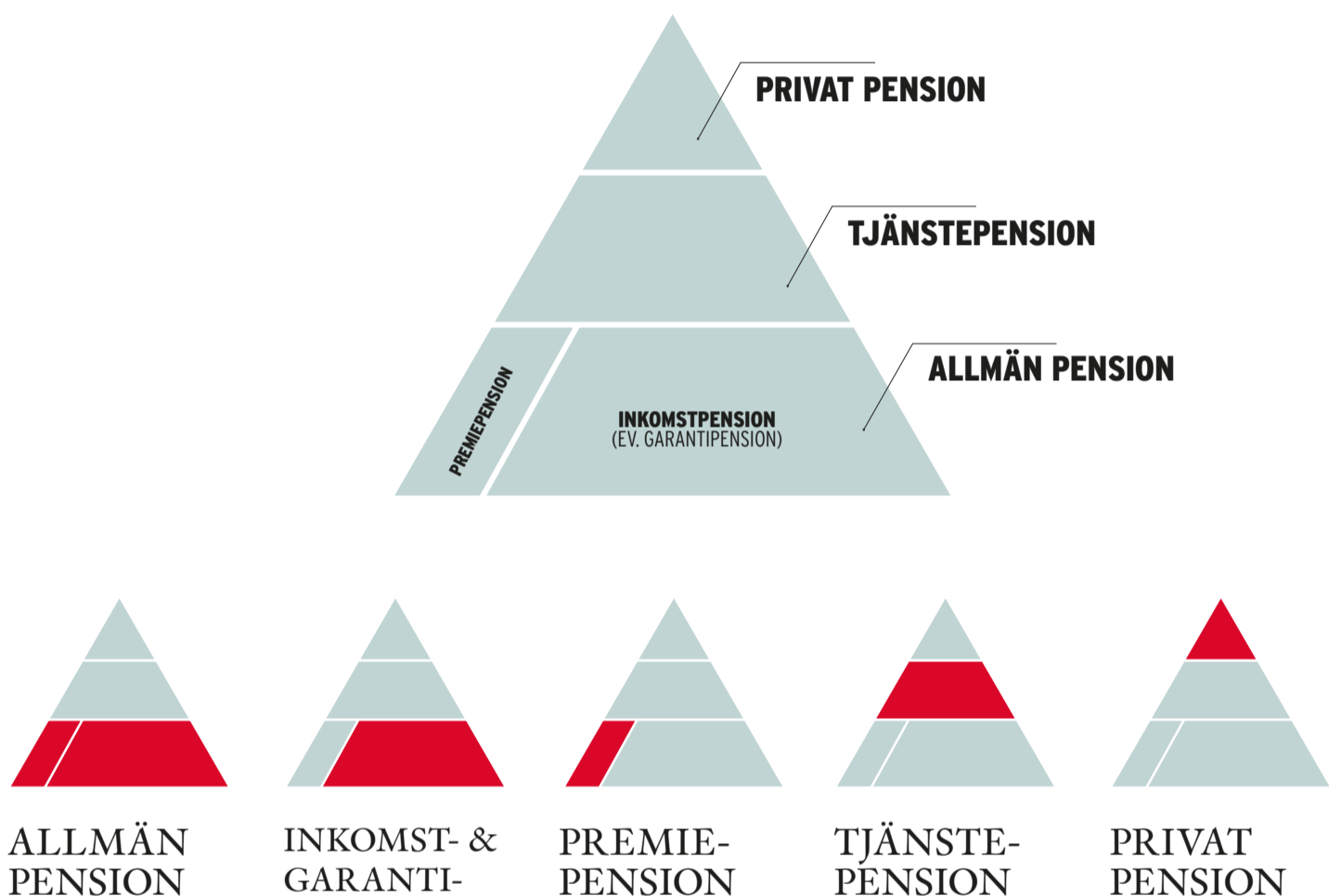
Avgiftsbestämd pension betalas ut under 5, 10, 15 år eller livsvarigt enligt ditt önskemål. Förmänsbestämd pension betalas ut så länge du lever.

» ÅTERBETALNINGSSKYDD

Ditt avgiftsbestämda pensionskapital betalas ut till dina anhöriga när du avlider. Du väljer själv om du vill ha återbetalningsskydd och vem som är förmånstagare.

Få koll på din pension

Du tjänar ihop till din pension under hela ditt yrkesliv. Den växer när du arbetar, studerar, är föräldraledig eller sjukskriven. För att få fram din totala pension den dag du bestämmer dig för att gå i pension lägger du ihop den allmänna pensionen, din tjänstepension och ditt privata pensionssparande.

ALLMÄN
PENSION

DEN ALLMÄNNA pensionen är en statlig pension som betalas ut av Pensionsmyndigheten. Den består av tre delar: inkomstpension, premiepension och garantipension. Varje år avsätts 18,5 procent av din inkomst till den allmänna pensionen. 16 procent går till inkomstpensionen och 2,5 procent går till premiepensionen.

INKOMST- &
GARANTI-
PENSION

INKOMSTPENSIONEN beräknas på alla dina inkomster upp till taket vid 424 500 kronor i årsinkomst (2013). Det motsvarar en månadslön på 35 375 kronor. Varje skattad krona är pensionsgrundande – du tjänar alltså ihop till din allmänna pension även när du har exempelvis a-kassa, sjukpenning, aktivitetsersättning eller föräldrapenning.

Garantipensionen är ett grundskydd för dig som har haft låg eller ingen inkomst alls. Har du en låg inkomstpension kan du få garantipension som ett tillägg. Garantipension betalas tidigast ut från 65 års ålder.

PREMIE-
PENSION

VARJE ÅR avsätts 2,5 procent av dina inkomster till din premiepension. Det här är den delen av den allmänna pensionen som du kan påverka själv genom att välja vilka fonder dina pengar ska placeras i. Gör du inget val placeras premiepensionspengarna i statens alternativ, fondportföljen AP7 Såfa.

TJÄNSTE-
PENSION

ALLA ANSTÄLLDA inom Svenska kyrkan har tjänstepension, som är en förmån utöver lönen. Varje år betalar din arbetsgivare in pensionspremier till Kyrkans pensionskassa. Hur stor summan är beror på hur mycket du tjänar. Tjänstepensionen består av avgiftsbestämd tjänstepension, för alla kyrkans anställda, och förmänsbestämd tjänstepension, för dig som tjänar över taket för allmän pension.

Tjänstepensionen förvaltas av Kyrkans pensionskassa, som är en försäkringsförening för kyrkans anställda och tidigare anställda inom församlingar, pastorat och stift.

PRIVAT
PENSION

DEN ALLMÄNNA pensionen motsvarar tillsammans med tjänstepensionen cirka 55-70 procent av din slutlön. För att inkomsten inte ska minska så mycket på pensionsdagen väljer många att också pensions-spara privat. Du kan antingen välja en traditionell pensionsförsäkring där försäkringsbolaget placerar pengarna åt dig, en fondförsäkring där du själv väljer fonder eller ett individuellt pensions-sparande (IPS) där du kan placera ditt sparande till exempel på ett bankkonto, i fonder eller i aktier. Privat pensions-sparande är avdragsgillt och du betalar inkomstskatt när pensionen tas ut.

» LÄS OM DIN TJÄNSTEPENSION PÅ WWW.KYRKANSPENSIONSKASSA.SE

» LÄS OM DEN ALLMÄNNA PENSIONEN PÅ WWW.PENSIONSMYNDIGHETEN.SE

» RÄKNA UT HUR STOR DIN PENSION KOMMER BLI PÅ WWW.MINPENSION.SE

Länktips!

Våra olika försäkringar

Kyrkans pensionskassa har olika typer av försäkringar: avgiftsbestämd tjänstepension, förmånsbestämd tjänstepension och efterlevandepension. Här kan du läsa mer om de olika delarna av din tjänstepension.

AVGIFTSBESTÄMD TJÄNSTEPENSION

Anställda inom Svenska kyrkan har en tjänstepension som betalas av arbetsgivaren. Årligen avsätts 4,5 procent av din lön. Pengarna betalas till Kyrkans pensionskassa som förvaltar kapitalet.

Premien börjar betalas när du har fyllt 21 år och fortsätter under hela anställningstiden. Sjukdom, föräldraledighet, militär repetitionsutbildning eller ledig tid för fackligt uppdrag påverkar inte premien utan den betalas som vanligt.

I den avgiftsbestämda tjänstepensionen finns ett valfritt återbetalningsskydd. Det innebär att tjänstepensionen fortsätter att betalas ut till dina anhöriga om

du avlider. Skulle du avlida innan du har börjat ta ut pensionen betalas den ut till dina efterlevande i fem år.

För att få återbetalningsskydd måste du göra ett val. Blankett för detta finns på vår webbplats.

Återbetalningsskydd eller inte – det är upp till dig att avgöra. Sista tillfället att välja till eller ta bort återbetalningsskydd är i samband med att du ansöker om pension. Beslutet går därefter inte att ändra. Din tjänstepension minskar med cirka tio procent om du väljer återbetalningsskydd.

FÖRMÅNSBESTÄMD TJÄNSTEPENSION

Anställda som tjänar över taket för allmän pension kan ha rätt till förmånsbestämd tjänstepension. Det innebär att arbetsgivaren utlovar en pensionsförmån för lönen som överstiger taket, det vill säga för lön som överstiger 35 375 kronor per månad för 2013.

Storleken på din förmånsbestämda pension beror på din lön och hur länge du har arbetat. För att få full förmånsbestämd tjänstepension måste du arbeta minst 30 år. Den förmånsbestämda tjänstepensionen tjänas in från det år du som anställd fyllt 28 år och fram tills du fyller 65 år.

4,5 PROCENT

Så mycket av din årslön sätts av till din avgiftsbestämda tjänstepension.

EFTERLEVANDEPENSION

Om du avlider kan din familj ha rätt till efterlevandepension. Som familj räknas make/maka/registrerad partner, dina barn, och i vissa fall sambo.

Pension till efterlevande vuxen betalas ut av Kyrkans pensionskassa under fem års tid med 15 procent av din inkomst. Till barn utbetalas 10 procent av inkomsten upp till 18 års ålder eller tills att de slutar gymnasiet. ☞

Andra försäkringar

Svenska kyrkan har även andra kollektivavtalade försäkringar som ökar tryggheten för dig som anställd och dina anhöriga. De ger bland annat rätt till ersättning vid långvarig sjukdom, olycksfall i arbetet eller om du avlider, samt stöd och hjälp om du blir uppsagd.

» OM DU BLIR SJUK

AGS-KL är en sjukförsäkring. Den ger cirka 10 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten vid sjukdom från dag 91 till dag 360. Vid fortsatt sjukdom, och om Försäkringskassan beviljar sjukersättning, garanterar försäkringen en månadsersättning. Försäkras av AFA.

» OLYCKSFALL I JOBBET

TFA-KL är en trygghetsförsäkring vid olycksfall, skada eller sjukdom i arbetet liksom olycksfall på väg till och från jobbet. Försäkringen ersätter kostnader och inkomstbortfall. Försäkras av AFA.

» TRYGGHET FÖR FAMILJEN

TGL-KL är en tjänstegrupplivförsäkring när en anställd avlider. Efterlevande får ett engångsbelopp. Beloppet beror på den anställdes ålder och familjens storlek. Försäkras av KPA.

» OM DU BLIR UPPSAGD

Kyrkans Trygghetsråd träder in när anställda sägs upp på grund av arbetsbrist. Den ger dig rätt till åtgärder för ett nytt jobb. Du kan också få ersättning vid arbetslöshet eller vid nytt jobb med lägre lön. Försäkras av Kyrkans Trygghetsråd.

Vill du veta mer om dina försäkringar?

WWW.AFAFORSAKRING.SE
WWW.KYRKANSTRYGGHETSRADET.SE
WWW.KPA.SE

Så går du i pen

Du bestämmer själv när du vill gå i pension mellan 61 och 67 års ålder. Så här går det till när du har bestämt dig för att bli pensionär – steg för steg.

1

PRATA MED ARBETSGIVAREN

Informera din arbetsgivare om när du tänker gå i pension. Gör det minst fyra månader innan du tänker gå i pension!

2

HAR DU FÖRMÅNSBESTÄMD TJÄNSTPENSION/INTJÄNAD PENSIONSÄTT?

Om du har förmånsbestämd tjänstepension och/eller intjänad pensionsätt meddelar du din arbetsgivare, som anmäler uttag av pension till Kyrkans pensionskassa. Är du osäker på om du har någon av dessa förmåner - kontrollera det i ditt värdebesked.

3

ANSÖK OM AVGIFTSBESTÄMD TJÄNSTPENSION

För att ta ut din avgiftsbestämd tjänstepension hämtar du en ansökningsblankett på www.kyrkanspensionskassa.se och fyller i den.

» Välj under hur många år du vill ha pensionen utbetald: livsvarigt, 15, 10 eller 5 år.

» Välj om du vill ha återbetalningsskydd eller inte.

4

SKICKA IN

Skicka in blanketten senast tre månader innan du önskar få den första utbetalningen.

Ansök om allmän pension

För att ta ut din allmänna pension gör du en ansökan till Pensionsmyndigheten senast två månader i förväg. Ansökan kan du göra med hjälp av e-legitimation direkt på www.pensionsmyndigheten.se. Där kan du också skriva ut eller beställa en ansökningsblankett.

Tjänstepension från annan arbetsgivare?

Har du jobbat och tjänat in tjänstepension hos någon annan arbetsgivare än Svenska kyrkan? Vänd dig till det pensionsbolag som förvaltar den tjänstepensionen.

Privat pensionssparande?

För att ta ut din privata pension, kontakta din bank eller det pensionsbolag som förvaltar dina besparingar.

Du kan själv påverka för en trygg framtid

» **Arbeta så länge som möjligt.** Ju längre du arbetar desto större blir pensionen. Samtidigt som du skjuter upp pensionsuttaget tjänar du in mer pengar till din pension. Numera finns ingen fast pensionsålder. Du kan välja att gå i pension från 61 års ålder, men har rätt att jobba kvar tills du är 67 år.

» **När du gifter dig, blir sambo eller får barn är det extra viktigt att du ser över ditt efterlevandeskydd.** Bestäm dig för om du ska ha återbetalningsskydd eller inte. Väljer du återbetalningsskydd kan du också välja förmånstagare.

» **Se över din totala ekonomi,** för vissa passar det bra att ha ett privat pensions-sparande, för andra kan det vara bättre att till exempel amortera på sitt bolån.

» **Behovet ser olika ut beroende på var i livet du befinner dig.** Återbetalningsskyddet är en viktig trygghet till exempel om du har barn att försörja. Men när barnen är utflugna kan det vara värt att fundera ett varv till. Att inte ha återbetalningsskydd ger en högre pension.

sion

5

BEKRÄFTELSE

Du får en bekräftelse från pensionskassan att vi tagit emot och registrerat din ansökan.

6

BESKED

Du får besked om pensionsbeloppets storlek. Normalt drar vi 30 procent i skatt på din tjänstepension. Vill du ändra på det kontaktar du Kyrkans pensionskassas kundservice.

7

UTBETALNING

Din pension betalas ut en gång i månaden.

Hur stor blir min pension?

Nyfiken på hur mycket du kommer att få i pension?

Gå in på www.minpension.se och skaffa dig en helhetsbild av din framtida ekonomi.

Här kan du testa dig fram och se hur stor pensionen blir om du går i pension tidigt eller jobbar länge. Du kan också se hur exempelvis några års studier påverkar din pension och hur mycket mer du får om du jobbar kvar ett år extra.

WWW.MINPENSION.SE

Arbetat utomlands?

Har du varit anställd inom Svenska kyrkan i utlandet?

Från och med 2001 försäkras du hos SPP (BenEx). Före 2001 försäkrades du antingen hos SPV, SPP eller Alecta. Prata med Kyrkokansliet i Uppsala om du är osäker på vad som gäller för dig.

Är du präst?

Är du präst och arbetade inom Svenska kyrkan före 2000?

Då kan du även ha pensionsrätt som är försäkrad hos Kåpan pensioner (www.kapan.se).

Penny Pension
Värdebesked och prognos

Här har vi räknat på hur mycket du får i tjänstepension från oss när du blir 65 år och med utbetalning så länge du lever.

Du hittar aktuellt värde på din pension 2013-12-31 som om du inte skulle arbeta mer. Om du har en pågående anställning redovisar vi även en prognos på din pension. Vi utgår då från att du jobbar tills du fyller 65 år och har samma lön som under 2012. Läs mer om hur vi har räknat i tillagd broschyr.

	Aktuellt värde 2013-12-31	Prognos 2025-09-01
Tjänstepension		
Beräkningsbelopp	1 028	1 700
Utsettningstid		
Avgiftsbestämd tjänstepension, kyrkan		
Förärbästaad tjänstepension	1 028	2 400
- utgående pensionsbelopp 2000/1998, kyrkan	1 700	2 500
- utgående pensionsbelopp 2000/1998, kyrkan	4 874	6 800
Summa, kyrkan		
Månadsbeloppet är den avgiftsbestämda tjänstepensionen har vi räknat fram från ditt pensionskapital.		

Avgiftsbestämd tjänstepension
Du har valt att inte ha beräkningsbelopp på din avgiftsbestämda tjänstepension.

	192 483 kr
Pensionskapital 2013-01-01	0
Korrigerat	+ 26 240
Arbetslön	+ 347
Aktieskatt	+ 2 393
Avgift på pensionskapital	- 38
Aktieskattskatt	- 443
Pensionskapital 2013-12-31	220 639 kr

Efterlevandeskydd
I din tjänstepension finns det ett efterlevandeskydd. Här har vi räknat fram hur mycket du kan få i efterlevandeskydd om du hade gått ut den 31 december 2013. För att efterlevandeskydd ska betalas ut måste vissa förutsättningar vara uppfyllda. Läs mer i broschyren och på vår webbplats.

	Nutan	1 barn	2 barn
Efterlevandeskydd	7 000 kr	4 800 kr	3 400 kr/barn
Belopp per månad			

Vi betalar ut efterlevandeskydd till vuxna efterlevande i långstäm tid och till barn tills de fyller 18 år eller 20 år om de fortfarande går i gymnasieskola.

Irappporterad pensionsgrundande lön
Här ser du vilket pensionsgrundande lön din arbetsgivare rapporterat och vilket belopp de betalat till oss.

Inbetalat belopp 2013, kr	Pensionsgrundande lön 2012, kr	Arbetsgivare
24 443	40 000	A kyrkliga samfundet
1 800		B kyrkliga samfundet
		C kyrkliga samfundet
		D kyrkliga samfundet
26 240	583 186	

Kyrkans pensionskassa
Universitetstulls 6
852 34 Svanöväg

Kundservice@kyrkospensionskassa.se
02054 63 30 / 440 039787 85 40
www.kyrkospensionskassa.se

Bankgrupp: 5035-6329
Organisationsnummer: 86400-4105
Svevstons gata, Stockholm

Nya värdebeskedet

Du vet väl om att du hittar aktuellt värde på din tjänstepension i ditt värdebesked! Det vill säga hur mycket din pension är värd idag om du inte fortsätter arbeta inom kyrkan. I årets värdebesked presenterar vi även två nyheter:

AKTUELLT VÄRDE OCH PROGNOIS

Från och med i år redovisar vi både aktuellt värde på tjänstepensionen och, för dig som har en pågående anställning inom kyrkan, även en prognos på vad pensionen blir vid 65 års ålder. Prognosbeloppet är räknat i dagens penningvärde för att du lättare ska kunna jämföra din kommande tjänstepension med vad du tjänar i dag.

EFTERLEVANDESKYDD

Det finns även ett efterlevandeskydd för din familj om du skulle avlida när du anställd. I årets värdebesked visar vi hur mycket din familj skulle ha fått om du avlidit vid årsskiftet. Tyvärr kan vi inte redovisa efterlevandeskyddens storlek för alla. Det finns olika orsaker till detta, läs mer i den folder vi skickar med värdebeskedet.

I värdebeskedet kan du också se om du har valt att ha återbetalningsskydd eller inte på din avgiftsbestämda tjänstepension. Kontrollera om ditt val stämmer med din livssituation idag. Vad som är rätt för dig kan bara du avgöra.

KUNDSERVICE I SIFFROR

Varje år...

- » skickar vi ut 48 000 värdebesked
- » tar vi emot 7 500 telefonsamtal
- » svarar vi på 2 600 mejl
- » gör vi 180 000 pensionsutbetalningar till våra 14 000 pensionärer
- » Skickar vi ut fakturor på pensionsförmåner för 500 miljoner kronor

DET HÄR ÄR KUNDSERVICE. Vi som svarar på dina frågor om tjänstepensionen är från vänster Ulrika Staaf, Carina Selling-Jonsson och Jessica Moberg (bakre raden), samt Helene Erixon och Gunilla Tisander (främre raden).

Kundservice svarar på dina frågor

Har du funderingar kring tjänstepensionen? Hör av dig till kundservice. Vi hjälper anställda, pensionärer och arbetsgivare och svarar på frågor om allt från pensionsavtal till värdebesked, ansökan och utbetalningar.

DEN 1 NOVEMBER FICK Kyrkans pensionskassa en ny kundservice – fast helt ny är den inte.

– Två av oss jobbade redan för Kyrkans pensionskassa och övriga har många års erfarenhet från arbete med pensionsavtal och handläggning av kommunala pensioner, berättar Helene Erixon, teamledare för kundservice.

I ljusa lokaler vid Norrporten arena i centrala Sundsvall sitter kundservice och IT-gänget, som tillsammans sköter pensionsadministrationen för de anställda inom Svenska kyrkan. Hit ringer varje månad drygt 600 anställda, pensionärer och arbetsgivare, som har funderingar kring Svenska kyrkans pensionsförmåner.

– En nyhet är telefonväxeln med olika val, där du som ringer anger om du är anställd, pensionär, arbetsgivare eller övrig. På så sätt hamnar du rätt direkt med dina frågor, förklarar Helene.

FÖRUTOM ATT SVARA på frågor via telefon och mejl sköter kundservice också all administration kring din tjänstepension. Det är hit du skickar ansökan när du vill börja ta ut pensionen, och det är kundservice som beräknar tjänstepension och efterlevandepension, sköter utbetalningarna och hjälper till om du till exempel vill ändra vilken skattesats som ska dras från pensionen.

Kundservice svarar även på frågor om de fakturor som skickas till alla arbetsgivare inom Svenska kyrkan.

EN GÅNG OM ÅRET skickas ett värdebesked ut till alla som har tjänat in pensionsförmåner inom Svenska kyrkan. En nyhet som presenteras 2014 är att det även innehåller en prognos på din tjänstepension om du arbetar kvar och går i pension vid 65 års ålder.

”

Det är trevligt att ha telefonkontakt med våra kunder och att kunna hjälpa till och svara på deras frågor.

– Det brukar märkas tydligt när värdebeskeden har landat i brevlådorna runt om i landet. Då är det många som ringer, säger Helene Erixon.

Likaså vid årsskiftet när många pensionärer är nyfikna på hur stor deras pension blir när den räknas om den 1 januari.

– Det är trevligt att ha telefonkontakt med våra kunder och att kunna hjälpa till och svara på deras frågor. Det är även ett bra sätt för oss att få en bild hur de upplever vår service och om det är något vi kan bli bättre på, säger Helene.

Kundservice finns på plats under kontorstid, men många frågor kan du få svar på dygnet runt på www.kyrkanspensionskassa.se.

– Vi jobbar mycket med hemsidan. Där ska alltid finnas aktuella svar på de vanligaste frågorna, säger Helene. «

Har du en
fråga till
kundservice?

KONTAKTA OSS PÅ:

Telefon:

020-55 45 35 (inom Sverige),
+46 8 787 85 40 (från utlandet)

Mejl:

kundservice@kyrkanspensionskassa.se

Eller gå in på

www.kyrkanspensionskassa.se
och skicka ditt meddelande
via formuläret.

Funderingar på pensionen?

Vi lät en **anställd, en pensionär och en arbetsgivare** ställa sina frågor till kundservice. Sid 9-11

FAKTA »
Kerstin
Hellström

Gör: Fritidsledare i Falkenberg, Skrea pastorat **Ålder:** 57 år

Familj: Tre barn **Bor:** Radhuslägenhet i Falkenberg

Intresse: Körsång, sjunger i Vessige kyrkokör

**KERSTIN
HELLSTRÖM,
ANSTÄLLD**

Hur ansöker jag om pension?

Kundservice: – Du som har en pågående anställning inom Svenska kyrkan ska vända dig till din arbetsgivare för att anmäla den förmånsbestämda tjänstepensionen. Även den så kallade intjänade pensionsrätten är en förmånsbestämd pension som din arbetsgivare anmäler uttag av. När det gäller den avgiftsbestämda tjänstepensionen ska du själv ansöka till Kyrkans pensionskassa. Du som inte längre har en pågående anställning anmäler uttag av hela din tjänstepension direkt till Kyrkans pensionskassa. Du hittar ansökningsblankett på www.kyrkanspensionskassa.se. Vi vill ha din ansökan senast tre hela månader före pensionstidpunkten.

Hur mycket får jag i pension?

Kundservice: – En gång om året får du ett värdebesked från Kyrkans pensionskassa med uppgifter om hur mycket tjänstepension du har. För att få en totalbild av din kommande pension kan du gå in på www.minpension.se.

Hur påverkas pensionen om jag tar ut den före 65 års ålder?

Kundservice: – Tar du ut pensionen före 65 års ålder minskar pensionen jämfört med om du jobbar tills du blir 65 år. Det beror på att ditt pensionskapital dels skall räcka i fler år dels att inbetalningarna till ditt pensionskapital görs under färre år än om du arbetar till 65 år. Pensionen minskar med cirka 0,4 procent per månad om du tar ut den före 65 år.

Hur fungerar återbetalningsskydd?

Kundservice: – Avgiftsbestämd tjänstepension kan väljas med eller utan återbetalningsskydd. Återbetalningsskydd innebär att det sparade pensionskapitalet utbetalas till din familj som efterlevandepension om du avlider. Om du avlider innan du börjar ta ut pensionen betalas det ut till dina efterlevande i fem år. Om du avlider efter att du börjat ta ut din pension övergår utbetalningen till dina efterlevande med samma belopp och samma utbetalningsperiod som du själv skulle ha fått, dock längst i 20 år. Din egen pension blir upp till 8 procent högre om du väljer att inte ha återbetalningsskydd.

Har jag återbetalningsskydd?

Kundservice: – En gång om året får du ett värdebesked från Kyrkans pensionskassa. Av detta besked framgår om du valt att ha återbetalningsskydd på din avgiftsbestämda tjänstepension.

”Det bästa i jobbet är mötena med alla barnen och föräldrarna.”

LARS-ERIK HILLDOFF, ARBETSGIVARE

När ska vi som arbetsgivare anmäla pensionsavgång för en anställd?

Kundservice: – Ni som är arbetsgivare ska för en anställd anmäla den förmånsbestämda tjänstepensionen till Kyrkans pensionskassa via PAUS-systemet. Kom ihåg att även den så kallade intjänade pensionsrätten är en förmånsbestämd pension som ni anmäler uttag av. Den avgiftsbestämda tjänstepensionen ska den anställde själv ansöka om. Den som inte längre har en pågående anställning inom Svenska kyrkan anmäler själv uttag av hela tjänstepensionen till Kyrkans pensionskassa. Blankett finns att hämta på hemsidan, www.kyrkanspensionskassa.se. Alla ansökningar om pension måste finnas hos oss minst tre månader före pensionstidpunkten.

Hur ser vi vilka som ingår i fakturan för den förmånsbestämda tjänstepensionen?

Kundservice: – Tillsammans med fakturan skickas även en specifikation där ni som arbetsgivare kan kontrollera om individer finns med eller inte. Specifikationen kan ni även plocka fram i PAUS.

Vi som arbetsgivare ser att vi har glömt att rapportera in pensionsgrundande lön för en anställd. Hur gör vi nu?

Kundservice: – Skicka in den pensionsgrundande lönen via mejl eller post till kundservice.

Hur rapporterar vi som arbetsgivare in en nyanställd till PAUS?

Kundservice: – Rapportering av en nyanställd sker antingen via den årsrapportering som görs en gång per år från er som arbetsgivare eller så kan ni gå in och registrera nyanställda direkt i PAUS.

”I pensionsdebatten väger tjänstepensionen tungt numera.”

FAKTA »
Mirjami
Gullstrand

Har jobbat som: Diakon i Maria församling i Helsingborg **Ålder:** 66 år
Familj: Två döttrar och fyra barnbarn **Bor:** Lägenhet i centrala Helsingborg
Gör numera: Är timanställd inom Sverigefinskt arbete i Maria pastorat, och umgås med barnbarnen så mycket som möjligt.

**MIRJAMI
GULLSTRAND,
PENSIONÄR**

Hur gör jag för att anmäla eller ändra bankkonto?

Kundservice: – Kyrkans pensionskassa samarbetar med Nordea för utbetalning av pensioner. Det innebär bland annat att det är Nordea som håller reda på alla kontonummer åt oss.

Om du har ett personkonto hos Nordea kommer din pension att sättas in på det kontot. Om du vill ha din pension utbetald till ett annat konto, antingen hos Nordea eller någon annan bank, anmäler du det kontot till Nordea. Du hittar blankett för det på vår hemsida, www.kyrkanspensionskassa.se. Blanketten använder du när du anmäler konto inför första utbetalning och om du vid senare tillfälle vill ändra konto. Du kan också kontakta din bank så hjälper de dig med att anmäla konto till Nordea.

Hur mycket skatt dras på min pension?

Kundservice: – Kyrkans pensionskassa drar i normalfallet 30 procent i skatt. Om du vill ändra skatten är du välkommen att kontakta kundservice så hjälper vi dig med detta.

Vilken dag betalas pensionen ut?

Kundservice: – Den 18:e varje månad. Om den 18:e infaller en helgdag betalar vi ut pensionen närmast föregående vardag.

Gäller återbetalnings-skydd även för mig som pensionär?

Kundservice: – Om du har en avgiftsbestämd tjänstepension som betalas ut till dig, och du har valt återbetalnings-skydd, så gäller det även för dig. Om du inte kommer ihåg vad du valt, kan du kontrollera det i den bekräftelse som du fick från Kyrkans pensionskassa när du ansökte om pension.

”Det är hälsosamt att fortsätta arbeta lite efter pensioneringen.”

Behöver jag bry mig om pensionen?

Ligger ditt orangea kuvert också öppnat i högen med viktiga papper?
Du vet att du borde engagera dig, men pensionsdagen känns avlägsen
- och spelar det verkligen någon roll vad du gör?

Vi bad tre vanliga människor att läsa varsin bok om pension, pensionssparande och vad som väntar på andra sidan 60.

TÄVLING!

VILL DU OCKSÅ
LÄSA MER OM PENSIONER?
Tävla om böckerna på
kyrkanspensionskassa.se

BETYG
8/10

BETYG
8/10

BETYG
7/10

”Spännande om livet och dess olika faser”

TITEL: FORTSÄTTNING FÖLJER... EPISOD 60+
FÖRFATTARE: LOTTA SKOGLUND
ANTAL SIDOR: 167

JAG SOM LÄST >>
Sven Sörbring

Ålder: 61 år
Gör: Förvaltningschef Västerås kyrkliga samfällighet
Bor: Västerås

Hur var boken?

- Det var en mycket lättläst bok. Den var spännande och tillfredsställde min nyfikenhet på hur man kan tänka kring livet och dess olika faser.

Vem tycker du ska läsa den?

- Boken vänder sig i första hand till människor i yrkeslivet som i god tid före sin pension behöver börja tänka på och planera för fortsättningen - det vill säga för det som skall komma när lönearbetet ersätts med en annorlunda tillvaro. Men jag tycker att den kan läsas av alla, oberoende av ålder.

Vad handlar den om?

- Om att en fortsättning följer den dag då du slutar ditt lönearbete. Livet är inte slut, det övergår, ibland gradvis, i något nytt. I boken möter du människor i olika livssituationer, som ger värdefulla tankar kring vad som är viktigt i livet och hur man kan tänka när arbetet inte längre står i fokus. Boken ger också tips om vad forskningen visat när det gäller kost, motion, hälsa, umgängesliv med mera.

Vad har du lärt dig?

- » Vi lever bara ett liv och utvecklas hela tiden, utvecklingen stannar inte av vid en viss ålder!
- » Det gäller att ta vara på tiden. Livet går in i en ny spännande fas när du lämnar yrkeslivet. När du inte längre är styrd av "mästen", så kommer du att uppleva tillvaron på ett helt annat sätt.
- » Att vara pensionär är inte detsamma för alla människor.

”Omskakande läsning”

TITEL: PENSIONSBLUFFEN - TRYGGHETEN SOM GICK UPP I RÖK
FÖRFATTARE: JOEL DAHLBERG
ANTAL SIDOR: 213

JAG SOM LÄST >>
Harald Mårtensson

Ålder: 69 år
Gör: Allt-i-allo
Bor: Stockholm

Beskriv vad boken handlar om!

- Boken tar upp frågor som: kommer vi att få bra pensioner i framtiden? Är pensionssystemet underfinansierat? Varför slår "bromsen" till så ofta? Vem gynnas mest av premiepensionen, spararna eller förvaltarna? Kan vi lita på orangea kuvertets prognoser? Hur länge måste vi arbeta? Är det rimligt med avgiftsbestämda pensioner? Varför ser inte politikerna problemen?

Ger boken svar på frågorna?

- Författaren Joel Dahlberg ger en mycket kritisk och insiktsfull bild av vårt allmänna pensionssystem. Genom intervjuer, diskussioner och verkliga exempel försöker han visa på systemets bräcklighet. Han anser att det inte levererar de pensioner som politikerna en gång utlovade. Frågan är vad man ska göra åt det - arbeta längre, höja avgiften, byta system? Författaren beskriver också premiepensionssystemets 72 största fonder.

Vad tyckte du?

- En mycket intressant bok om ett ämne som berör oss alla. Det är en omskakande läsning och minst lika spännande som en deckare. Pensioner är per definition krångligt men Dahlberg har lyckats beskriva och problematisera det allmänna pensionssystemet på ett pedagogiskt och lättläst sätt.

Till vem skulle du rekommendera den?

- Det här är en bok som bör läsas av alla - och kanske främst av våra politiker.

”Lättläst i ett ångestfyllt ämne”

TITEL: SÅ HÄR FÅR DU ETT RIKT LIV SOM PENSIONÄR - SLUTA PENSIONSSPARA!
FÖRFATTARE: PER H BÖRJESSON
ANTAL SIDOR: 197

JAG SOM LÄST >>
Kurt Blomqvist

Ålder: 57 år
Gör: Ombudsman Vision (förhandlare/utredare)
Bor: Stockholm

För vem passar boken?

- Boken ges med fördel till den som fyller 28 år men också till den som fyller 48 år.

Vad tyckte du?

- Boken är lättläst i ett ämne, som för många säkert upplevs som svårt och ångestfyllt. Den lockade mig att läsa mer för att öka min kunskap - och jag skrattade gott vid flera tillfällen!

Vad har boken för budskap?

- » Det finns många som vill tjäna pengar på ditt pensionskapital.
- » Krångla inte till ditt pensionssparande, enkelt är effektivt och har låga kostnader.
- » Tjänstepensionen, som du har via kollektivavtal mellan fack och arbetsgivare, får allt större betydelse för din slutliga pension.
- » Håll koll på förvaltningskostnaderna för ditt pensionssparande.
- » Spara regelbundet redan som ung, förslagsvis 10 procent av din lön, men undvik privat pensionssparande med tillhörande mäklare (det blir i de allra flesta fall väldigt kostsamt).
- » Sverige har ett av världens bästa pensionssystem!
- » Investera i en egen bostad och amortera på lånen.
- » Hur vill du ha dina pensionsår? "Gör karriär som pensionär" är en bra utgångspunkt för den som närmar sig 50 år.

Så tar vi hand om pensionspengarna

Varje gång du som är anställd inom Svenska kyrkan får din lön betalar arbetsgivaren också in pengar till din framtida pension. Pensionskapitalet, idag drygt 12 miljarder kronor, förvaltas av Kyrkans pensionskassa.

- Bland våra försäkrade finns drygt 15 000 pensionärer, som ska ha pension varje månad, men också anställda som har 40 år kvar till sin första pensionsutbetalning. Det måste vi ta hänsyn till när vi placerar kapitalet, förklarar Anders Granberg, vd.

På kommande sidor kan du läsa mer om hur vi placerar dina pengar, vem som fattar besluten, och hur vi som investerare tar vårt ansvar och även påverkar för en bättre värld.

**MÅL &
STRATEGI**

**ANSVAR
& BESLUT**

**PLACERINGS-
TILLGÅNGAR**

**ETISKA
INVESTERINGAR**

**AVKASTNING
OCH SOLVENS**

KAPITALFÖRVALTNING

MÅL & STRATEGI

Så placerar vi dina pengar

Kyrkans pensionskassa ska göra bra investeringar, som skapar god avkastning på dina pensionspengar till en begränsad risk. Placeringsriktlinjerna sätter ramarna för hur det ska gå till. De beskriver vilka placeringar som får göras, vem som beslutar i olika frågor, vilka kontroller som ska genomföras och hur rapportering till styrelsen ska ske.

DU SKA FÅ BRA AVKASTNING

De här målen har Kyrkans pensionskassa när vi placerar dina pengar:

- » **Avgiftsbestämt pensionskapital** – Svenska kyrkans anställda ska få minst lika bra avkastning över tid på sina pensionspremier som om kapitalet hade förvaltats hos något annat försäkringsbolag.
- » **Förmånsbestämt pensionskapital** – avkastningen ska finansiera de förmånsnivåer som finns i kollektivavtalet.

SÄKER FÖRVALTNING AV TJÄNSTEPENSIONEN

Kapitalet för avgiftsbestämd pension och förmånsbestämd pension förvaltas var för sig. Tillgångarna i respektive försäkring är uppdelade på två portföljer, skuldämningsportföljen och portföljen med fria tillgångar.

Avgiftsbestämd pension

Fria tillgångar

Skuldämningsportfölj

Förmånsbestämd pension

Fria tillgångar

Skuldämningsportfölj

» **Skuldämningsportföljen** ska motsvara den skuld som pensionskassan har till dagens och framtidens pensionärer och täcka utbetalningarna av tjänstepensioner. Det innebär att löptiderna på placeringarna så långt som möjligt anpassas efter kommande pensionsutbetalningar. Skuldämningsportföljen består enbart av räntebärande tillgångar.

» **Portföljen med fria tillgångar** ska motsvara eget kapital, det vill säga pensionskassans buffert. Fria tillgångar består av aktier, fastigheter och alternativa placeringar.

ANSVAR & BESLUT

Deras uppdrag: att få pensionskapitalet att växa

Styrelsen, arbetsutskottet, placeringsrådet och vd ansvarar tillsammans för att Kyrkans pensionskassa gör bra placeringar så att dina pensionspengar växer. Men vem gör vad inom kapitalförvaltningen? Vi reder ut begreppen.

Styrelsen i Kyrkans pensionskassa består av sex ledamöter och lika många ersättare. Halften av ledamöterna utses av Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation, och halften av de fackliga organisationerna. Mandatperioden är på två år. **Bakre raden från vänster:** Kai Bengtsson, Anders Johansson och Christer Edvinson. **Främre raden:** Dag Klackenbergh, Helén Ottosson Lovén och Inger Hjærtström.

STYRELSEN

har ansvar för att:

- » kapitalförvaltningen är ändamålsenlig, har en effektiv organisation, en tillförlitlig finansiell rapportering och kan mäta, övervaka och hantera risker.
- » verksamheten följer lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter
- » fatta beslut i frågor som har principiell betydelse, till exempel strategiska frågor
- » fastställa placeringsriktlinjer
- » utse ett placeringsråd

ARBETSUTSKOTTET

har ansvar för att:

- » förbereda de placeringsärenden som styrelsen beslutar i
- » följa utvecklingen av placeringstillgångarna i relation till det totala värdet på de pensioner pensionskassan garanterar försäkringstagarna
- » följa utvecklingen av kapitalförvaltningen
- » följa utvecklingen på de finansiella marknaderna, till exempel när det gäller nya produkter
- » besluta om vilka externa förvaltare som ska anlitas och om hur förvaltningsuppdragen ska se ut
- » besluta om köp och försäljning av fondandelar

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

har ansvar för att:

- » aktivt följa utvecklingen av placeringsverksamheten och rapportera om den till arbetsutskottet och styrelsen
- » styrelsens och arbetsutskottets beslut verkställs
- » hålla löpande kontakt med externa förvaltare och depåbank
- » rapportering och uppföljning utförs
- » det minst en gång om året görs en översyn av placeringsriktlinjerna
- » överföring av kapital mellan skuldämningsportföljer och portföljer för fria tillgångar utförs
- » överföring av kapital till eller från externa förvaltare eller investeringsfonder utförs

PLACERINGSRÅDET

Placeringsrådet fungerar som stöd och rådgivare åt arbetsutskottet i kapitalförvaltningsfrågor. Rådet består av två till fyra externa ledamöter med särskild kunskap om

kapitalförvaltning och finansiella marknader. Rådet utses av styrelsen och deltar vid arbetsutskottets sammanträden två till tre gånger per år.

KAPITALFÖRVALTNING

PLACERINGS-
TILLGÅNGAR

Våra fyra tillgångsslag

I Limhamn, nära kalkbrottet i Malmö, ligger nybyggda Victoria vård- och omsorgsboende och vårdcentral. Fastigheten, som stod klar 2010, ägs av Kyrkans pensionskassa genom Lönnbacken fastigheter.

LÖNNBACKEN FASTIGHETER AB

Grundat: 2010

Ägare: Kyrkans pensionskassa (38,2 %), Alecta (41,3 %) och AI Pension (19,9 %)

Anställda: 8

Gör: Äger, förvaltar och utvecklar samhällsfastigheter som äldreboenden, vårdcentraler och skolor

Antal fastigheter: 62

Uthyrbar area: 222 000 m²

Marknadsvärde: 3,5 miljarder kronor

Hyresvärde: Cirka 300 miljoner kronor

Genomsnittslängd på hyresavtalen: Cirka 10 år

FASTIGHETER

Fastigheter som ger rum för vård, omsorg och skola

Lönnbacken fastigheter är Kyrkans pensionskassas fastighetsbolag. Tillsammans med Alecta och AI pension äger vi drygt 60 fastigheter som rymmer äldreboenden, vårdcentraler och skolor.

– Målsättningen är att vi ska ge en trygg och långsiktig avkastning på pensionskapitalet samtidigt som vi bidrar till en bra samhällsservice, säger Magnus Edlund, vd på Lönnbacken.

BOLAGET HAR EN stabil grund att stå på. Lönnbacken har i huvudsak investerat i nybyggda eller nyrenoverade fastigheter, hyresavtalen sträcker sig i snitt tio år framåt i tiden och tre av fyra hyresgäster är kommuner eller landsting.

– Vi är väldigt specialiserade, cirka 60 procent av våra kunder bedriver vård- och omsorgsboenden. Det är vi ganska så ensamma om i vår bransch, säger Magnus Edlund.

Förutom förvärv av befintliga fastigheter tittar Lönnbacken även på möjligheter att bygga nya äldreboenden. Då strävar man efter att hitta långsiktiga hyresgäster och utveckla och anpassa fastigheterna efter deras verksamheter och behov.

– Jag tror att vi med vår storlek och vårt personliga arbetssätt är lite närmare våra hyresgäster än många andra större fastighetsägare, säger han.

2010 BESTÄMDE SIG Kyrkans pensionskassa för att starta fastighetsbolaget Lönnbacken tillsammans med två andra

pensionsförvaltare, Alecta och AI pension. Det var ett sätt att sprida sina risker, samtidigt gav det större möjlighet att påverka investeringarna än om man placerat kapitalet i till exempel fastighetsfonder.

– Våra ägare har varsin representant i styrelsen och de är aktivt med och beslutar om bolagets utveckling, säger Magnus Edlund.

Inriktningen mot samhällsfastigheter var ett medvetet val från ägarnas sida. Investeringarna skulle både bidra till en god offentlig äldreomsorg och ge avkastning på pensionskassornas kapital.

FRÅN BÖRJAN VAR målet att investera 2 miljarder kronor inom tre år i Stockholm och Mälardalen, men efterhand som möjligheter dök upp vidgades de geografiska ramarna – och redan efter 2,5 år nådde Lönnbacken 2 miljarder. Idag ligger fokus på fyra starka regioner i landet: Mälardalen, Skåne, Dalarna och Umeå och från att enbart ha investerat i

” Jag tror att vi med vår storlek och vårt personliga arbetssätt är lite närmare våra hyresgäster.”

Magnus Edlund,
vd Lönnbacken
Fastigheter.

äldreboenden har man även börjat förvärva andra typer av samhällsfastigheter.

– Vi såg en möjlighet till god avkastning för ägarna genom att även investera i vårdfastigheter och skolor. Dessutom gjorde det att vi snabbare kunde uppnå vårt volymmål, säger Magnus Edlund.

SEDAN STARTEN HAR ägarna gått in och fördubblat kapitalbasen och Lönnbacken fortsätter att växa. Hösten 2013 köpte bolaget 27 vårdcentraler från Region Skåne och förstärkte på så sätt sin närvaro i den regionen, något som Magnus Edlund hoppas ska leda till fler affärer.

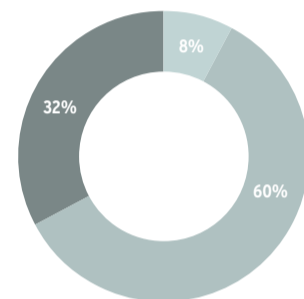
– Vi har ständigt nya investeringar på gång. Vi har möjlighet att investera totalt 4,5 miljarder kronor och jag räknar med att vi kommer kunna fylla den kvoten under 2014, säger han. «

RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

Räntebärande värdepapper står för drygt 60 procent av våra placeringar. Det är placeringar med låg risk, som ligger i skuld-täckningsportföljen. Pensionskapital som ska betalas ut inom kort placeras i obligationer med kortare löptid, och pensionskapital som ska betalas ut långt fram i tiden i obligationer med längre löptid.

Kyrkans pensionskassa placerar i:

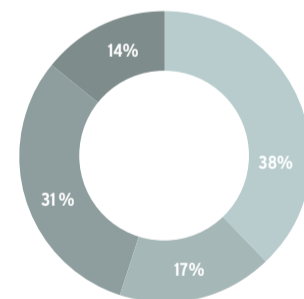
- » stats- och kommunobligationer
- » bostadsobligationer, till exempel Stadshypotek och Swedbank Hypotek.
- » företagsobligationer, till exempel Akademiska hus, som äger universitets- och högskolefastigheter, och statliga Sveaskog, Sveriges största skogsägare.

■ Svenska staten och kommuner
■ Svenska bostadsinstitut
■ Svenska företagsobligationer

AKTIER

Aktier är vårt näst största tillgångsslag och ligger i portföljen med fria tillgångar. Aktieplaceringar görs endast i aktiefonder. Den 31 december 2013 bestod aktieportföljen av 55 procent svenska investeringar och 45 procent utländska. Aktiefonder som pensionskassan placerar i:

■ SEB Ethos Aktiefond
■ Nordea Swedish Stars
■ SEB Etisk Global Indexfond
■ Generation IM Global Equity Fund

ALTERNATIVA PLACERINGAR

Även alternativa placeringar ligger i portföljen med fria tillgångar. Utgångspunkten för de här placeringarna är att den förväntade avkastningen ska överstiga avkastningen på aktier, och att risken ska vara densamma eller lägre.

Exempel på investeringar:

- » miljöteknikfonden Alder
- » räntehedgefonden Excalibur

ETISKA
INVESTERINGAR

Investeringar för en bättre värld

Hållbarhet är ledordet för Kyrkans pensionskassas kapitalförvaltning. Genom att investera i bolag som tar ansvar bidrar vi till en bättre värld.

- Kyrkan vill vara en kraft för förändring och utnyttjar vårt kapital för att påverka, säger Sara Nordbrand, hållbarhetsanalytiker på Svenska kyrkans ekonomi- och finansavdelning.

TEXT: MONICA FORSBERG

KYRKANS PENSIONS KASSA och Svenska kyrkan har ett tätt samarbete när det gäller att hitta bra placeringar för sitt kapital. Det innebär såklart att investeringarna ska ge god avkastning, men också att de ska bidra till en bättre värld. Två förutsättningar som inte utesluter varandra utan snarare hänger ihop.

- Det är en myt att det måste kosta att investera hållbart. Forskning visar att bolag som ligger väl framme i hållbarhetsfrågor även presterar bättre finansiellt. Dessutom har de lägre kapitalkostnader eftersom kreditgivare bedömer risken som lägre, säger Sara Nordbrand.

Det stämmer bra överens med Svenska kyrkans erfarenheter. De förvaltare som är duktiga på att hitta ansvarsfulla bolag har också gett god avkastning över tid.

- Däremot kan det kosta att välja bort hela branscher för att man inte vill tjäna pengar på till exempel tobaksbolag, säger Sara Nordbrand.

RIKTLINJERNA FÖR PLACERINGAR finns i Svenska kyrkans finanspolicy. Den utgår från två kristna grundprinciper, nämligen att alla människor är lika mycket värda och att vi är förvaltare av Guds gåvor och har ett ansvar både mot våra medmänniskor, mot skapelsen och mot

”
Det är en myt att det måste kosta att investera hållbart”

Sara Nordbrand, hållbarhetsanalytiker på Svenska kyrkans ekonomi- och finansavdelning.

kommande generationer. Därför ligger fokus på bolag som har ett genomtänkt arbete med exempelvis sociala frågor, miljöhänsyn och god affäretik.

- Företagen som vi investerar i ska arbeta systematiskt med hållbarhetsfrågor, hantera sina risker väl och agera på problem som kan uppstå om man till exempel handlar med länder där miljölagarna är svaga eller mänskliga rättigheter inte respekteras, förklarar Sara.

Bolag som tillverkar vapen, tobak eller pornografi väljs bort, liksom företag som utviner fossila energikällor som olja och kol. När det gäller alkohol och spel ställs särskilda krav, till exempel på ansvarsfull marknadsföring, så dessa bolag har svårt att kvala in.

PLACERINGAR GÖRS OCKSÅ i företag som med sina produkter eller tjänster bidrar till lösningar på några av de stora globala framtidsfrågorna, till exempel klimatförändringarna eller fattigdomen i världen. Ett exempel är Kyrkans pensionskassas investering i Alder AB, en riskkapitalfond, som investerar i nordiska miljöteknikföretag och hjälper dem att växa.

- Alder investerar i onoterade bolag som har en stark ställning på sin

hemmamarknad och omsätter 30 till 500 miljoner kr. Vi går in som en aktiv ägare och erbjuder kompetens och coaching så att bolagen kan ta nästa kliv i sin utveckling, säger Carl Hall, partner i Alder.

I de flesta fallen handlar det om att ta steget från Norden och ut i världen.

Ett av de senaste förvärven är det finska bolaget Aidon, som jobbar med smarta kraftnät.

- Det är stor fluktuation i efterfrågan på el, men vindkraft produceras bara när det blåser och solenergi bara när solen skiner. Aidon ligger längst fram i

Norden när det gäller intelligenta elmätare, som gör det möjligt för kraftbolagen att styra elpriset efter efterfrågan. Ett av EU:s klimatomål inför 2020 är att förnybar energi ska utgöra 20 procent av all energikonsumtion i Europa. För att det ska kunna bli verklighet är smarta kraftnät en förutsättning, så vi ser en stor möjlig marknad, säger Carl Hall.

ENERGIEFFEKTIVISERING ÄR ett starkt tema för Alders investeringar, men i portföljen finns också bolag som arbetar med vattenrening, luftrening och IT-system

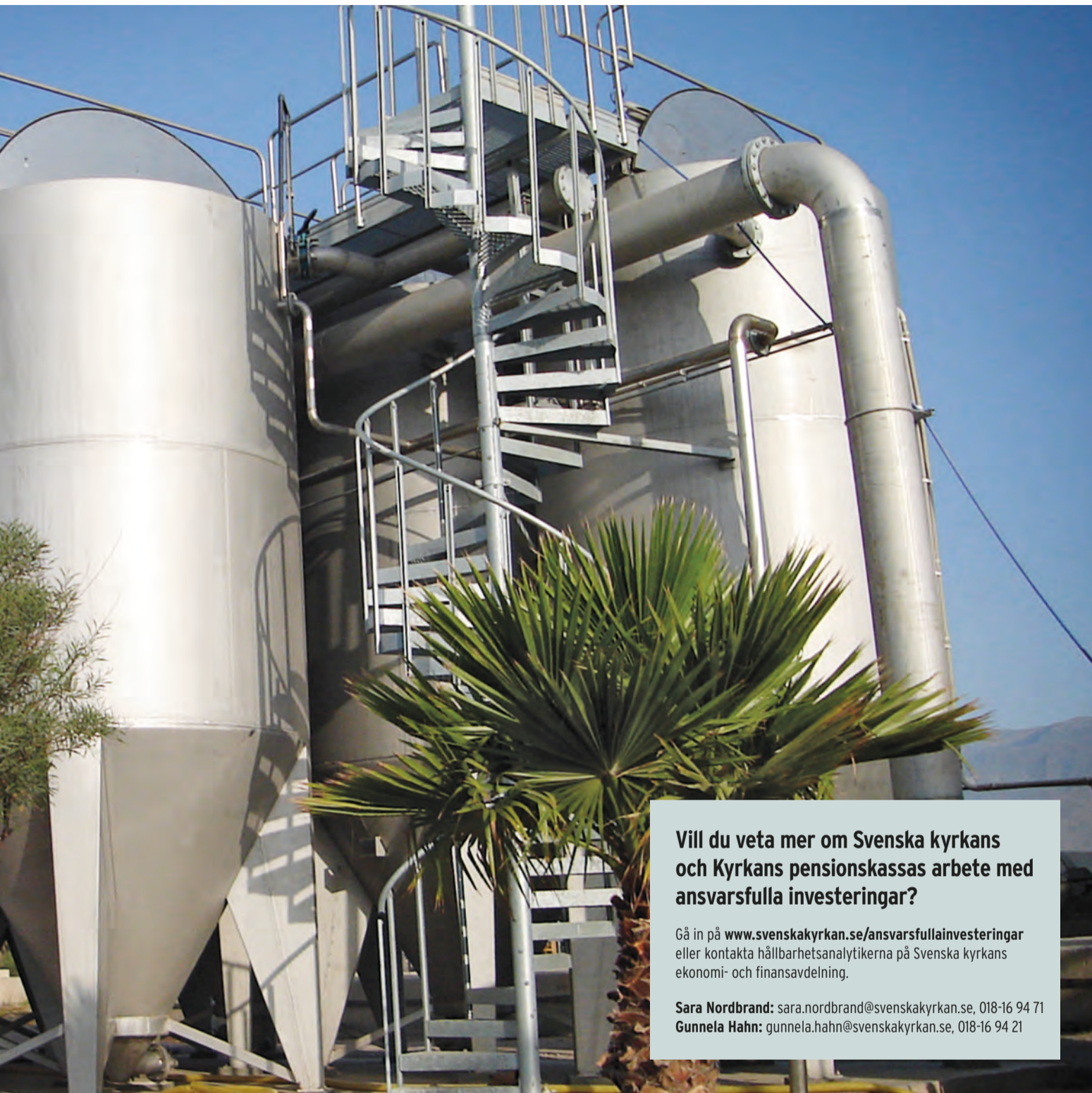
Hur väljer vi företag att placera i?

Kyrkans pensionskassas fokus ligger på att investera i företag som på olika sätt medverkar till en hållbar utveckling.

Det gör att till exempel bolag som producerar vapen, tobak eller pornografi, går bort, liksom olje- och kolbolag. Vi ställer också tuffa krav när det gäller alkohol och spel.

På detta sätt kombineras negativ (uteslutande) screening och positiv screening (där duktiga bolag väljs in).

Vill du veta mer om Svenska kyrkans och Kyrkans pensionskassas arbete med ansvarsfulla investeringar?

Gå in på www.svenskakyrkan.se/ansvarsfullainvesteringar eller kontakta hållbarhetsanalytikerna på Svenska kyrkans ekonomi- och finansavdelning.

Sara Nordbrand: sara.nordbrand@svenskakyrkan.se, 018-16 94 71
Gunnela Hahn: gunnela.hahn@svenskakyrkan.se, 018-16 94 21

Kyrkans pensionskassa är genom Alder delägare i det svenska miljöteknikföretaget Nordic Water. Företaget utvecklar och säljer system för rening av dricksvatten och avloppsvatten. I Almeira i Spanien finns den här anläggningen med DynaSand-filtter, som är de enda sandfilter som renar vatten kontinuerligt utan avbrott och är en patenterad uppfinning av Nordic Water.

Carl Hall, partner i Alder AB.
Foto: Fredrik Persson

för kollektivtrafik.

– Världen går mot krympande resurser, därför kommer vi att behöva göra saker annorlunda och mer effektivt i framtiden. Vi är övertygade om att bolag som har sett den utvecklingen komma kommer att bli mer lönsamma på lång sikt, säger Carl Hall.

KYRKANS PENSIONS KASSA HAR också investerat i Generation Investment Managements globala portfölj, med tydliga krav på hållbart företagande, och i Ethos-fonderna, som tagits fram speciellt för Svenska kyrkan och Kyrkans pen-

sionskassa och utgår från finanspolicyn.

Till skillnad från Svenska kyrkan på nationell nivå har pensionskassan dessutom valt att investera i indexfonder. Det är fonder som ger en bred exponering mot en marknad genom så kallad passiv förvaltning.

– Kyrkans pensionskassa har valt en bra global indexfond med tydliga etiska krav, men fondens krav är inte lika långtgående som Svenska kyrkans finanspolicy, förklarar Sara Nordbrand.

TRE GÅNGER OM ÅRET gör Kyrkans pensionskassa och Svenska kyrkan en

genomlysning, screening, av sina placeringar för att se till att fonderna lever upp till policyns krav.

– Om det visar sig att ett bolag, som vi har investerat i, inte lever upp till kraven så inleder vi en dialog med företaget för att få dem att förbättra sitt hållbarhetsarbete. Vår utgångspunkt är att näringslivet har en central roll att spela i arbetet för en hållbar utveckling, säger Sara Nordbrand. «

AVKASTNING OCH SOLVENS

AVKASTNING

Hur stor avkastningen på dina pensionspengar blir beror på i vilka tillgångsslag vi placerat, fördelningen mellan räntebärande värdepapper, aktier, alternativa placeringar och fastigheter och utvecklingen på de finansiella marknaderna.

4,4 PROCENT

så stor var Kyrkans pensionskassas totalavkastning 2013. Totalavkastningen är summan av värdeförändring och direktavkastning (till exempel aktieutdelning och ränteutbetalningar) på tillgångarna. Den genomsnittliga totalavkastningen för övriga pensionsförvaltare var för 2013 7,9 procent.

SOLVENS

Solvensgraden är det viktigaste måttet på finansiell styrka hos en pensionsförvaltare. Den visar marknadsvärdet av pensionskassans tillgångar i förhållande till värdet av totalt garanterade pensioner.

163 PROCENT

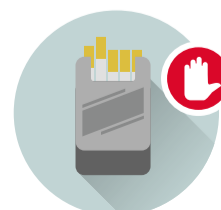
var pensionskassans solvensgrad vid årsskiftet 2013-2014. Det betyder att vi har ett kapital som är 63 procent större än värdet på våra pensionsåtaganden. Vid föregående årsskifte var solvensgraden 141 procent.

FÖRVALTAT KAPITAL

Pensionskassans förvaltade kapital uppgick till

12 059 MILJONER KRONOR

den 31 december 2013.

FAKTA »
Dag Klackenberg

Ålder: 66 år

Familj: Hustrun Madeleine, dottern Anna och sonen Gunnar.

Ordförandeposter i urval:
Atrium Ljungberg, Svensk Byggtjänst, De svenska historiedagarna, Ersta Sköndal högskola, Företagsuniversitetet, Svenska bokhandlareföreningen och Svensk Handel pensionskassa.

Tidigare styrelseuppdrag:
Vattenfall, Svensk Handel, EKN, Handelsbanken, Skansen med flera.

Utbildning: Civilekonom från Handels i Stockholm 1973, Sandöskolan (som då utbildade biståndsarbetare) 1974, jur. kandidatexamen från Stockholms universitet 1975.

Karriär: Grundare och ordförande Akademibokhandeln 1971-1985, vice ordförande i Fria moderata studentförbundet, UD 1974-2001, dubbelagent åt säpo 1975-1978, delägare och ordförande Exlibris 1991-2001, Svensk Handels vd 2001-2013. Driver via ett familjeföretag bokhandeln Klackenberg's Böcker & Papper.

Intressen: Jobb och fritid flyter samman för mig. Tidigare när familjen var samlad spenderade jag mycket tid med den, numera blir det mer tid för kultur och musik. Och bokhandeln förstås.

Förebilder: Harry Schein och Jörn Donner har varit mina förebilder. Jag vill se mig själv lite som en maverick och kunna ifrågasätta och vara lite lagom rebellisk.

Dag Klackenberg

Ny styrelseordförande med spännande historia

Dag Klackenberg är ny styrelseordförande i Kyrkans pensionskassa, utsedd av Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation.

– Det är verkligen ett ansvarsfullt uppdrag. Att förvalta andras pensionspengar är ett stort förtroende, människor litar på att systemet fungerar, säger han.

TEXT: CHRISTIAN ALBINSSON BILD: FREDRIK PETERSSON

DAG KLACKENBERG MÖTER upp på pensionskassans kansli i Stockholm. Han utstrålar en styrelseordförandes pondus, men har en pojkaaktig, närmast pillemarisk, framtoning när han börjar berätta sin spännande historia. Bara att läsa hans sida på Wikipedia framkallar prestationsångest. Det mesta som står att läsa där är sant, även om det är några faktauppgifter som stör Klackenberg.

– Jag har som strategi att aldrig demotera när det står fel i tidningar eller på nätet, men jag kanske borde gå in och försöka ändra, konstaterar han.

Om traditionen att skriva ut sitt yrke på sin gravsten gäller även för Dag Klackenberg måste det bli en stor sådan. Eller vad sägs om dubbelagent, expediteschef på UD, grundare av Akademibokhandeln, ordförande för Sveriges förenade studentkårer, vice ordförande för Fria moderata studentförbundet, vd för arbetsgivarorganisationen Svensk Handel, styrelseordförande för Vattenfall och Exportkreditnämnden.

EN OVÄNTAD KARRIÄR

När många i Dags generation strävat efter en guldkocka efter lång och trogen tjänst har hans karriär snarare varit lite spretig. Å andra sidan är det faktiskt bara två dominerade arbetsgivare.

– 27 år på UD och 13 år på Svensk Handel, konstaterar Dag och låter lite stolt.

– Jag har haft liberala arbetsgivare som har tillåtit mig göra olika saker, tillägger han.

Men det har inte varit någon planerad karriär, som det kanske vid en första anblick kan tyckas.

– Karriärplanering är ett ord som borde förbjudas. Karriärplanering finns inte, jag har inte haft någon i alla fall. När jag läste juridik ville jag bo i en lagom stor stad och jobba som jurist, samtidigt som jag skulle vara moderat fritidspolitiker vid sidan av. Så blev det inte riktigt.

Det som har skapat mest rubriker och intresse från Dag Klackenbergs karriär hittills är dubbelagentskapet mellan 1975 och 1978, då han samtidigt som

han jobbade på UD fungerade som agent. Kontraspionaget gick ut på att kartlägga hur värvningen av illegala kontakter gick till i det svenska samhället, vilket ledde till en rad utvisningar, sammanfattar Klackenberg sin agent-

” Jag är en ganska bra pokerspelare, men köper aldrig lotter.”

gärning.

Klackenberg hade även en tydlig roll när spionen Stig Bergling avslöjades.

– Min insats när Stig Bergling greps har främst värderats av andra, inte av mig själv, säger han hemlighetsfullt.

TÄNKER EFTER FÖRST

När Dag berättar om sin karriär ger han intrycket av att ha testat gränser och ibland medverkat till att ha flyttat dem.

– Du får ingen livskänsla utan risk, konstaterar han målande.

Risktagning är dock ett medvetet val i hans fall och att ta risk behöver inte per definition betyda snabba beslut på magkänsla.

– Du kan ta större risk om du har reflekterat först. Jag är en ganska bra pokerspelare, men köper aldrig lotter, säger han – ett citat som sammanfattar Dag Klackenberg på ett bra sätt. En strategiskt slipad och listig person, som samtidigt är bra i det sociala spelet.

Det andra som har skapat stora rubriker, förutom agentskapet, är Klackenbergs roll som styrelseledamot i statliga Vattenfall mellan 2001 och 2008.

– Vi ansåg att vi hade möjlighet att bygga upp en svensk basindustri som skulle bli bland de ledande i Europa. Den

1 **Tiden på ambassaden i Vietnam.** "I Vietnam lärde jag mig om tid, att den är värdefull, och att det aldrig är fel att tillåta sig att reflektera. Efter att jag kom hem därifrån har jag aldrig sprungit efter en tunnelbana."

2 **Familjebildning och att få barn.** "Familjen har alltid varit en källa till energi och en viktig trygghet."

menade vi skulle ge en bra avkastning, säger han om Vattenfalls aggressiva expansion.

Det har hittills inte varit den förväntade avkastningen, av olika orsaker, men styrelseuppdraget i Vattenfall är trots det karriärens roligaste hittills menar Klackenberg.

– Vattenfall verkar mitt i samhället. Kraftförsörjning är en nödvändighet för allt. Det var även spännande att vara en del av kärnkraftsdiskussionen. Alla säger nej till kärnkraft, men ingen tycks veta vad man realistiskt kan göra istället.

BOKREBELLEN SOM UTMANADE SYSTEMET

Fram till 1972 var det förlagen i Sverige som bestämde vilka som fick vara återförsäljare av böcker. Dag Klackenberg, vid den tiden ordförande för Sveriges Förenade Studentkårer (SFS), försökte köpa böcker av förlagen men möttes av kalla handen. Det var då som han bestämde sig för att starta det som kom att bli Akademibokhandeln.

– Det var lite rebelliskt, men mer nödvändighet än dygd. Det fanns en nybyggaranda och vi utmanade i en genomreglerad bransch. Jag halkade in på det eftersom bokutskottet på studentkåren hade gått med brakförlust. Det var nödvändigt att sanera utskottets ekonomi, säger Klackenberg som aldrig personligen har ägt något av Akademi-bokhandeln. Företaget ägdes av flera studentkårer tills det såldes till Konsumentföreningen i Stockholm.

– Det fanns en skepsis mot att äga privat på den tiden. Numera är det andra tongångar, nu heter det att "man skapar värde". Det var en annan tid då...

Dag har, trots att han inte längre är delaktig i Akademi-bokhandeln, fortfarande en fot kvar i bokförsäljarbranschen. Detta genom familjeföretaget Klackenbergs Böcker & Papper.

– Jag lägger mer tid på det nu när jag

har lämnat vd:skapet för Svensk Handel. Det är en slags livsstil att driva en bokhandel. Det händer mycket spännande nu i branschen med e-böcker och Amazons intåg i Sverige exempelvis.

EN VÄLSKÖTT PENSIONS KASSA

Dag Klackenberg har omfattande erfarenhet av styrelsearbete. Det första uppdraget fick han redan som 24-åring som vice ordförande för Studentlitteratur. Sedan dess har det rullat på med styrelsearbete av varierad inriktning.

– Det har varit "learning by doing". Att vara styrelseordförande är som att vara en engagerad dirigent. Det gäller dock att inte lägga sig i vd:s arbete, utan att arbeta med att ha ordning på styrelsearbetet och se till att verksamheten har en sådan organisering att den förvaltar sitt kapital på ett bra sätt.

Anledningen till att Kyrkans pensionskassa har engagerat Dag Klackenberg tror han själv handlar om att göra ett "säkert val".

– De har sett mig i andra sammanhang och ville vara säkra på att det fungerar. Det passade bra nu när jag slutade på Svensk Handel. Jag har den tid som krävs för att göra ett bra jobb.

Dags styrka när det gäller styrelsearbete är ordning och reda.

– Kyrkans pensionskassa är en av de bästa pensionskassorna i Sverige, väldigt välskött helt enkelt. Jag blir imponerad när jag läser styrdokumentet. Det är fyra engagerade personer i sin bästa arbetsföra ålder som driver verksamheten på kansliet så det är perfekta förutsättningar.

Vilken är din relation till kyrkan?

– Jag är inte kyrkopolitiskt aktiv, men är kristen och är med i församlingen. Jag har bra kontakt med ett antal präster. Den handlingsinriktade kristna tron tilltalar mig. Det behöver inte vara så komplicerat. Men om kyrkan ska ha en

relevans i framtiden krävs ett välutbildat prästerskap.

Vad är du bra på?

– Jag är bra på att få andra att jobba. Det såg min mamma redan i sandlådan påstår hon. Jag är bra på att se administrativa strukturer och få dem att fungera och även på att se tidslinjer och en horisont. Jag kan tillföra omdöme och har erfarenhet som kan vara bra vid beslutsfattande.

” Att vara styrelseordförande är som att vara en engagerad dirigent.”

Vilken är din drivkraft?

– Jag försöker vara dirigent och som dirigent vill jag hitta en administrativ harmonisk ton i organisationen. När saker och ting fungerar får jag en tillfredsställelse. Man måste uppmuntra medarbetare och se de insatser som är vardagsbragder.

Jag tycker att det är trevligt att se saker som fungerar och veta att jag har en del i det – att jag har en del i den kollektiva framgången. «

Fullmäktige

- representerar både anställda och arbetsgivare

I fullmäktige, pensionskassans högsta beslutande organ, har företrädare för Svenska kyrkans anställda och arbetsgivare lika många platser. Över dem vakar en oberoende ordförande som utsetts gemensamt av parterna.

Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation

Arbetsgivarorganisationen representerar Svenska kyrkans arbetsgivare. Organisationens namn förkortas SKAO.

Fullmäktige

Fullmäktige utser styrelse och revisorer, samt beslutar om bland annat stadgar, budget och årsredovisning.

15 LEDAMÖTER OCH LIKA MÅNGA ERSÄTTARE

Ordförande

Christina Rogestam är fullmäktiges ordförande. Ordförande utses gemensamt av SKAO och facken. Vice ordförande är Lasse Thörn.

Övriga ledamöter

SKAO nominerar 7 ledamöter till fullmäktige. Facken nominerar lika många enligt följande: Kommunal 3, Kyrka 2, Vision 1 och Lärarförbundet 1.

SKAO: Roland Rova, Hans Persson, Birgitta Brandsjö, Sven-Åke Sörbring, Agneta Fürst, Anders Barth & Ylva Wåhlin.

Kommunal: Anette Gardell, Mahlin Bergman & Robert Eriksson.

Kyrka: Bror Holm & Annika Svensson

Vision: Anders Blom

Lärarförbundet: Ingela Sjögren

Fackliga organisationer

Fyra fackförbund representerar Svenska kyrkans anställda.

FAKTA » Vem företräder fackförbunden?

SVENSKA KOMMUNALARBEJTARE-FÖRBUNDET

Har cirka 6 600 medlemmar som arbetar inom Svenska kyrkan. De största yrkesgrupperna är **kyrkvaktmästare, kyrkogårdsarbetare, krematoriearbetare, barnskötare, samt städ- och kökspersonal.**

KYRKANS AKADEMIKERFÖRBUND

Företräder akademiker anställda av Svenska kyrkan. De flesta av de cirka 5 000 medlemmarna är **präster, diakoner och pedagoger.**

VISION

Har cirka 4 500 medlemmar inom Svenska kyrkan. Här finns yrkestitlar som **församlingspedagog, förskolechef, konsulent, diakon, kyrkoherde, komminister, biskop, trädgårdsingenjör, kyrkogårdsföreståndare, arbetsledare, vaktmästare, krematorieföreståndare, chef inom kyrkogårds- eller fastighetsförvaltning, ekonom, utredningssekreterare, personalkonsulent, informationssekreterare, IT-tekniker, löne- ekonomi- förvaltnings- och informationsassistenter, kanslichef, avdelningschef med flera.**

LÄRARFÖRBUNDET

Lärarförbundet har cirka 2 500 medlemmar som är anställda inom Svenska kyrkan. De flesta arbetar som **musiker, förskollärare och församlingspedagoger.**

FAKTA » Revisorernas uppgift

För att läsa vad revisorerna granskar se revisionsberättelsen på sidan 43. Där framgår även revisionens inriktning och slutsatser.

FAKTA » Vad gör ersättningskommitten?

Styrelsen tar fram förslag som fullmäktige beslutar om - med ett undantag. När det gäller hur mycket styrelsen, fullmäktige och revisorerna ska ha i arvode för sitt arbete är det i stället ersättningskommitten som tar fram förslag. Detta för att undvika att styrelseledamöterna lämnar förslag om sina egna arvoden.

Ersättningskommitten

2 LEDAMÖTER

SKAO och facken utser vardera en ledamot.

Revisorer

3 REVISORER

Auktoriserad revisor utses av fullmäktige. SKAO:s respektive fackens ledamöter i fullmäktige utser vardera en lekmanrevisor.

Styrelsen

6 LEDAMÖTER OCH LIKA MÅNGA ERSÄTTARE

SKAO utser 3 ledamöter, varav en är ordförande. Facken utser 3 ledamöter, varav en vice ordförande. På sidan 14 framgår styrelsens ansvarsområden.

Arbetsutskottet (AU)

3 LEDAMÖTER

Styrelsens ordförande och vice ordförande, samt en av ledamöterna som SKAO utsett i styrelsen utgör arbetsutskottet. På sidan 14 framgår arbetsutskottets ansvarsområden.

ÅRSREDOVISNINGEN

Årsredovisningen

Med över 12 miljarder i tillgångar och mer än 69 000 försäkrade är Kyrkans pensionskassa inte längre en liten pensionsförvaltare - men inte heller en stor. På kommande sidor finns alla detaljer och siffror för dig som är nyfiken på hur det gick för oss under 2013.

24 VD HAR ORDET

25 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

- 25 1. Beslutsorganisationen
- 26 2. Viktiga händelser under året
- 27 3. Försäkringsrörelsen
- 28 4. Kapitalförvaltningen

33 FINANSIELLA RAPPORTER

- 33 Femårsöversikt
- 33 Resultaträkning
- 33 Resultatanalys
- 34 Balansräkning

34 Förändring i eget kapital

34 Kassaflödesanalys

35 NOTER

- 35 Not 1. Redovisningsprinciper
- 36 Not 2. Risker och riskhantering
- 38 Not 3. Premieinkomst
- 38 Not 4. Kapitalavkastning, intäkter
- 38 Not 5. Orealiserade vinster på placeringstillgångar
- 38 Not 6. Utbetalda försäkringsersättningar
- 38 Not 7. Driftskostnader
- 38 Not 8. Kapitalavkastning, kostnader

38 Not 9. Orealiserade förluster på placeringstillgångar

38 Not 10. Skatt

39 Not 11. Aktier och andelar i intressebolag

39 Not 12. Kategorisering av finansiella instrument

39 Not 13. Värderingskategori för finansiella instrument värderade till verkligt värde

40 Not 14. Aktier och andelar

40 Not 15. Obligationer och andra räntebärande värdepapper

40 Not 16. Lån med säkerhet i fast egendom

40 Not 17. Övriga lån

40 Not 18. Immateriella anläggningstillgångar

40 Not 19. Försäkringstekniska avsättningar

40 Not 20. Övriga skulder

40 Not 21. Ställda säkerheter

40 Not 22. Åtaganden

41 Not 23. Medelantal anställda samt löner och ersättningar

41 Not 24. Uppllysning om revisorers arvode

41 Not 25. Närstående

41 Not 26. Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder

42 Not 27. Byte av redovisningsprinciper

42 UNDERSKRIFTER

43 REVISIONSBERÄTTELSE

VD HAR ORDET

Lagom är bäst

VD HAR ORDET

RAKT PÅ! Tillgångarna överstiger 12 miljarder för första gången. Vi har nu drygt 69 000 försäkrade varav 15 000 pensionärer. Vi är inte små längre. Vilket innebär att vi kan ha konkurrenskraftiga driftskostnader. Vi är inte heller stora. Vilket innebär att vi har korta beslutsvägar och möjlighet till flexibilitet. Vi är helt enkelt en lagom stor pensionskassa.

Avkastning 4,4 %. Det kan man med fog fundera på om det är bra. Av samma anledning som vi 2012 hade en mycket konkurrenskraftig avkastning har vi nu en svagare avkastning. Anledningen är helt enkelt den strategi vi valt. Vi har valt att knyta samman kapitalförvaltningen med hur vår skuld ser ut till våra pensionärer och blivande pensionärer. Det har gett oss en stor ränteportfölj med lång löptid. 2013 var aktiernas år. Vi tror att det över tid lönar sig att ha en tydlig strategi. Att så är fallet visar vår goda 5-årsavkastning på 6,6 %.

NU VET VI MER

Sedan kommer vi till det obligatoriska avsnittet om hur lagstiftningen utvecklas för oss tjänstepensionskassor. Vi lever idag på lånad tid. Lagstiftaren har upphävt den lag som vi omfattas av, men låter oss tillämpa den ändå fram till december 2014. Detta mot bakgrund av att nya utredningar ska föreslå nya lagar. Utredningarna drar dock ut på tiden och fortfarande finns inga nya regler utarbetade. Det är därför glädjande att regeringen i februari 2014 föreslog ytterligare förlängning av vår rätt att tillämpa den upphävda lagen. Nytt datum är nu december 2017. Beskedet ger både de statliga utredarna och pensionskassorna arbetsro.

UNG VUXEN

2013 var pensionskassans 15:e verksamhetsår. Vi har länge sagt att vi är en ung organisation. Vilket en tonåring får sägas vara. Vår mognadsprocess har dock gått snabbare än i den "mänskliga världen". Under 2013 har mycket fallit på plats. Vi känner oss nu vuxna på ett helt annat sätt än tidigare. Till exempel har vi gjort följande:

- Infört möjlighet att välja utbetalningstid för avgiftsbestämd tjänstepension.
- Förbättrat vår information på webb, blanketter och olika typer av utskick.
- Anpassat våra faktureringsrutiner till branschpraxis (vi slutar fakturera preliminära premier).

Under inledningen av 2014 har vi kunnat förbättra vårt värdebesked väsentligt genom att lämna prognoser över både ålderspensionen och redovisa individuella försäkringsbelopp för efterlevandepension. Vi kommer också att göra det möjligt att ta del av sitt eget värdebesked och göra pensionsanmälan via vår webbplats. Något som vi kallar "Mina sidor".

Att styrelsen beslutat om att höja återbäringsräntan till 7 % från 1 juli 2014 kan jämföras med att ta studenten.

Pensionskassan ska inte sticka ut. Har man högst eller lägst avkastning varje år är något fel. Är man för stor eller för liten riskerar man problem. Unga och gamla organisationer kan dras med olika typer av problem. Lagom känns helt enkelt bäst. Vi försöker vara lagom.

/ ANDERS GRANBERG, VD

”Pensionskassan ska inte sticka ut. Har man högst eller lägst avkastning varje år är något fel.”

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelse och vd för Svenska kyrkans pensionskassa, försäkringsförening (816400-4155), i fortsättningen Kyrkans pensionskassa eller pensionskassan, avger härmed sin årsredovisning för verksamhetsåret 2013.

1. Beslutsorganisation

1.1 FULLMÄKTIGE

FULLMÄKTIGE ÄR PENSIONS KASSANS högsta beslutande organ. Fullmäktige utser styrelse och beslutar bland annat om stadgar, budget och årsredovisning. Fullmäktige är partssammansatt och består av 15 ledamöter som väljs för en mandatperiod på två år. Sju ledamöter

utses av Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation och sju ledamöter av de fackliga organisationerna. Ordföranden, Christina Rogestam, är gemensamt tillsatt av parterna. Under året hölls 1 (1) sammanträde.

1.2 STYRELSEN OCH DESS ARBETE

STYRELSEN BESTÅR AV sex ledamöter och lika många ersättare. Styrelsens mandatperiod är två år. Tre av ledamöterna utses av Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation, varav en är ordförande. Övriga tre ledamöter utses av de fackliga organisationerna, varav en är vice ordförande. Ordförande är Dag Klackenbergh och vice ordförande är Inger Hjærtström.

Styrelsen ska se till att pensionskassans verksamhet organiseras och drivs på sätt som bäst tillgodoser medlemmarnas och övriga förmånsberättigades intressen. Det är styrelsen som har det yttersta ansvaret för att pensionskassans verksamhet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och i enlighet med gällande lagar och regler. Styrelsen har fastställt en arbetsordning för sitt arbete. Av arbetsordningen framgår bland annat att styrelsen ska sammanträda minst fem gånger per år. Under 2013 hölls 6 (7) protokollförda sammanträden. I not till årsredovisningen finns en redogörelse för ersättning till styrelse. Styrelsen har utsett ett arbetsutskott och ett placeringsråd.

Arbetsutskott

Arbetsutskottet består av tre ledamöter. Dessa är styrelsens ordförande, vice ordförande och ytterligare en ordinarie ledamot av styrelsen. Under året har 10 (13) sammanträden hållits.

Arbetsutskottet:

- bereder samtliga ärenden till styrelsen,
- beslutar om medlemskap för nya arbetsgivare som är närstående till Svenska kyrkan,
- förbereder de ärenden om placeringsverksamheten som styrelsen beslutar i, följer utvecklingen av placeringsstillgångarna i relation till pensionsåtaganden och vid behov föreslår åtgärder,
- utgör Överprövningsnämnd. Överprövningsnämnden har till uppgift att som sista instans inom pensionskassan pröva de ärenden där en försäkrad, förmånstagare eller arbetsgivare inte är nöjd med pensionskassans hantering eller beslut i ett ärende.

Inom kapitalförvaltningsområdet har styrelsen delegerat vissa frågor till arbetsutskottet. Delegationen innebär att arbetsutskottet:

- Följer de externa förvaltningsuppdragen och vid behov vidtar åtgärder.
- Beslutar om vilka externa förvaltare som ska anlitas och om utformning av förvaltningsuppdragen.
- Beslutar om köp och försäljning av fondandelar.

Styrelsen har det yttersta ansvaret för att pensionskassans verksamhet bedrivs på ett ändamålsenligt sätt.

1.3 ORGANISATION

PENSIONS KASSAN HADE VID utgången av året fyra (4) anställda. Den dagliga verksamheten leds av vd Anders Granberg. Försäkringsadministration, kapitalförvaltning och löpande redovisning hanteras av underleverantörer. Den höga graden av outsourcing innebär att pensionskassans verksamhet kännetecknas av utvecklings- och riskhanteringsarbete. Utvecklingsarbete för att säkerställa att försäkringar, rutiner, kontroller och information håller hög kvalitet. Riskarbetet fokuserar på att identifiera och hantera risker.

Försäkringsadministrationen utförs av Statens tjänstepensionsverk (SPV) och, sedan 1 november 2013 av Xlent, på uppdrag av pensionskassan. SPV administrerar de statliga pensions-

avtalen som primärt gällde för präster fram till och med 1999. Xlent har ansvaret för aktuellt pensionsavtal och tidigare gällande kyrkokommunala avtal. Uppdraget omfattar dels kundservice och handläggning (allt från beräkning till utbetalning) dels systemutveckling och systemdrift. Xlent ersatte CGI (namnändrad från Logica) som tidigare varit leverantör i denna del.

I not 2 finns en fördjupad beskrivning av pensionskassans riskorganisation och riskarbete.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

2. Viktiga händelser under året

Pensionskassans avkastning uppgick under 2013 till 4,4 % (9,1). Solvensgraden uppgick vid årets utgång till 163 % (141).

2.1 VIKTIGA HÄNDELSE- SER UNDER ÅRET

UNDER RUBRIKEN Vd har ordet beskrivs ett antal väsentliga händelser under perioden. Vid sidan av detta kan även följande noteras:

Byte av leverantör inom försäkringsadministration. Pensionskassan har under året genomfört byte av leverantör avseende försäkringsadministration kopplad till KAP-KL Svenska kyrkan och tidigare kyrkokommunala pensionsavtal. Ny leverantör är Xlent AB. Leverantörbytet föregicks av ett omfattande och strukturerat arbete för att säkerställa att verksamheten inte skulle påverkas av leverantörbytet. Allt arbete har skett enligt plan och verksamheten är nu i sin helhet flyttad till Xlent AB. Försäkringsadministrationen består av tre delar; handläggning av pensioner, IT-förvaltning och IT-drift.

Ändrad garantiränta för förmånsbestämd pension. Fullmäktige har i maj 2013 beslutat att förändra försäkringsvillkoren för förmånsbestämd ålderspension. Förändringen innebär att garantiräntan sänks från 2,5 % före

avgifter och skatt, till 1,5 %. Förändringen har skett mot bakgrund av sjunkande statslåneräntor. Premiekostnaden för arbetsgivarna beräknas stiga i snitt med cirka 15 % som en konsekvens av beslutet. Beslutet träder i kraft 1 januari 2014.

Flexibel uttagtid införs för avgiftsbestämd ålderspension. Från och med 2013 har det blivit möjligt att begära utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension även temporärt. Utbetalning kan begäras livsvarigt eller under 15, 10 respektive 5 år.

Förbättrad information. Under året har ett antal förbättringar skett kopplat till pensionskassans informationsgivning. Bl.a. följande:

- Mer och tydligare information på webbplatsen kyrkanspensionskassa.se.
- Översyn och uppdatering av samtliga blanketter och informationsutskick till samtliga målgrupper. Uppdateringen avser både form och innehåll.
- Utökade öppettider i kundservice.

- Införandet av first-line support i pensionskassans kundserviceorganisation. Genom att införa knappval kommer de som ringer till kundservice snabbare att komma i kontakt med rätt handläggare.

Kundservice har även fått ett tydligare ansvar för webbplatsen. Avsikten med detta är att systematiskt jobba med att minska mängden inkommande frågor genom förbättrad proaktiv information.

Nya faktureringsrutiner. Från och med 2013 har antalet faktureringsstillfällen minskats. Detta bl.a. i syfte att minska administrationen för både arbetsgivarna och pensionskassan.

Ny diskonteringsräntemodell vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar (FTA) – Finansinspektionen har fastställt en ny diskonteringsräntemodell för beräkning av FTA. Den föreslagna diskonteringsräntemodellen innebär att pensionskassans försäkringstekniska avsättningar sjunker något. Läs mer under avsnittet ”Året som gått”.

2.2 NY FÖRSÄKRINGS- RÖRELSELAG OCH SOLVENS II

UNDER 2011 TRÄDDE en ny försäkringsrörelselag i kraft. Den nya lagen innebär att pensionskassan – på samma sätt som alla andra försäkringsföreningar – senast vid utgången av 2014 måste ansöka om nytt verksamhetstillstånd hos Finansinspektionen. Förändringen som följer av att verksamheten blir tillståndspliktig är att regelverket, i allt väsentligt, blir identiskt mellan försäkringsföreningar och livförsäkringsbolag. Finansinspektionen har under de senaste åren löpande gjort förändringar i tillämpningen av gällande regelverk vilket innebär att pensionskassans verksamhet redan, i stor utsträckning, har anpassats till kommande regelverk.

VID SIDAN AV den nya försäkringsrörelselagen pågår även annat lagstiftningsarbete som rör tjänstepensionsområdet. EU arbetar sedan ett antal år med att utforma nya solvensregler för livförsäkringsbolag. Reglerna kallas Solvens II och kommer att gälla inom hela EU-området. Solvens II innebär även ökade krav på arbete kopplat till risker och regelefterlevnad, frågor som pensionskassan redan idag arbetar med. Solvens II syftar till att ge ett bättre konsumentskydd. Frågan om när detta regelverk ska

träda i kraft och vilka som ska omfattas har diskuterats i flera år.

UNDER 2011 PRESENTERADE Daniel Barr sin utredning ”Rörelsereglering för försäkring och tjänstepension” (SOU 2011:68). I utredningen föreslås att tjänstepensionskassor inte ska omfattas av solvensreglerna utan ges möjlighet att ombilda sig till tjänstepensionsinstitut enligt den föreslagna nya lagen ”Lag om tjänstepensionsrörelse.” Remissinstanserna ställer sig positiva till förslaget. Enligt Barrs förslag får rena tjänstepensionskassor som pensionskassan själv välja vilket regelverk som är bäst lämpat för verksamheten. Finansdepartementet har under 2012 emellertid lämnat ett reviderat förslag som innebär att det inte ska vara möjligt att välja regelverk. Departementet föreslår att frågan utreds ytterligare och att tjänstepensionskassorna därför ges möjlighet att tillämpa dagens regelverk fram till utgången av 2017.

I MARS 2013 tillsatte regeringen en utredning med uppgift att ”lämna förslag till ny rörelsereglering för tjänstepensionsinstitut” (Dir. nr. 2013:32). Utredningen ska bland annat:

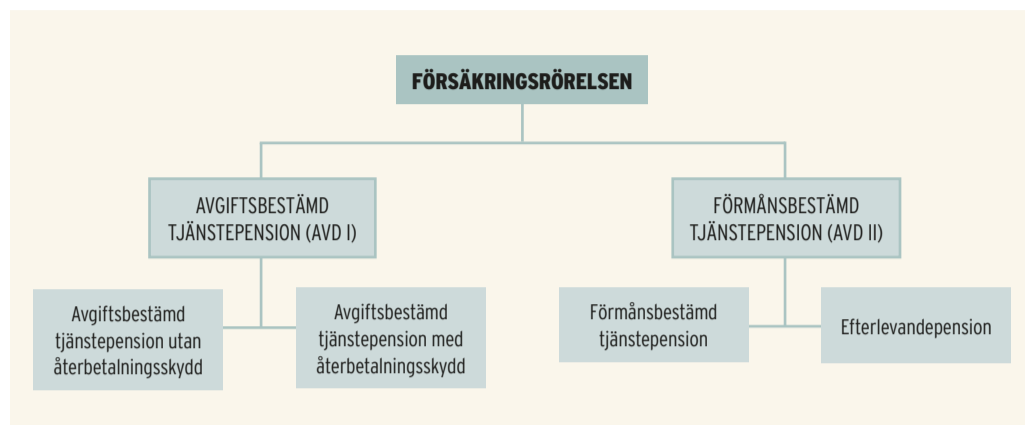
- analysera och överväga hur lämpliga associationsrättsliga regler för tjänstepensionsinstitut ska utformas,
- överväga vilka andra regler som krävs till följd av tjänstepensionsdirektivet,
- överväga hur lämpliga solvensregler för tjänstepensionsinstitut ska utformas,
- analysera och överväga övergångs- och utbildningsregler för befintliga företag - exempelvis livförsäkringsföretag och tjänstepensionskassor - som kan uppfylla tjänstepensionsdirektivets definition av tjänstepensionsinstitut och utarbeta de författningsförslag som behövs för den nya rörelsereglering för tjänstepensionsinstitut.

Förhoppningen är att ovanstående utredning leder till att rättsläget för understödsföreningar som Kyrkans pensionskassa klarnar. Pensionskassan bevakar löpande utvecklingen.

3. Försäkringsrörelsen

3.1 ÖVERSIKT

KYRKANS PENSIONS KASSA tillhandahåller flera olika typer av försäkringar. Verksamheten är uppdelad i två avdelningar. Försäkringar för avgiftsbestämd tjänstepension finns i avdelning I och försäkringar för förmånsbestämd tjänstepension finns i avdelning II.

3.2 MEDLEMMAR

I TABELLEN framgår totalt antal försäkrade (medlemmar). I antalet medlemmar ingår även förmånstagare som uppbär efterlevandepension. Som medlem räknas anställda som uppnått 21 års ålder.

TOTALT FÖRSÄKRADE MEDLEMMAR

	2013	2012	2011	2010	2009
Totalt vid årets utgång	69 297	67 076	65 833	63 152	61 523
Varav under utbetalning	15 380	15 271	14 759	16 719	14 143

3.3 AVGIFTSBESTÄMD FÖRSÄKRING

AVGIFTSBESTÄMD FÖRSÄKRING utgörs av ålderspensionsförsäkring i enlighet med kyrkans tjänstepensionsavtal. Nuvarande pensionsavtal är KAP-KL Svenska kyrkan. Avgiftsbestämd tjänstepension inom Svenska kyrkan innebär bland annat följande:

- Infördes år 1998 och gäller primärt för dem som är födda 1940 och senare.
- Avgift (premie) betalas från 21 års ålder. Inbetalas med 4,5 % av pensionsgrundande lön.
- Kan väljas med eller utan återbetalningsskydd.
- Traditionell försäkring.
- Garantiränta för premier:
1 januari 2013 och senare: 0,5 %
1 januari 2010 – 31 december 2012: 1,65 %
31 december 2009 och tidigare: 2,5 %

Pensionskassans premieinkomster påverkas i huvudsak av tre förhållanden:

- Tjänstepensionsavtalets bestämmelser om premienivå

- lönenivån hos de försäkrade
- antal försäkrade – det vill säga antal anställda inom Svenska kyrkan.

Att uppmärksamma under perioden

Av tabellen nedan framgår information om de avgiftsbestämda försäkringarna. Premierna har ökat 3 % i förhållande till 2012. De som är födda 1939 och tidigare omfattas enbart av förmånsbestämda lösningar. Mot bakgrund av att de som går i pension idag har ett allt större avgiftsbestämt kapital ökar utbetalningarna för denna försäkringstyp. Ökningen av utbetalda försäkringsersättningar mellan 2012 och 2013 är hela 28 %. En annan bidragande orsak till den stora ökningen av utbetalda ersättningar är att det från och med 2013 är möjligt att få pensionen utbetald på 5, 10 eller 15 år. Tidigare skedde utbetalning i normalfallet livsvarigt.

Försäkringstekniska avsättningar har minskat under året. Minskningen beror

på att den ränta (sk. diskonteringsränta) som används vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar har stigit under året.

Solvensgraden har ökat under året, från 133 till 166 %. Solvensförstärkningen beror på god avkastning under året och att försäkringsteknisk avsättning minskat. En tillfredsställande solvensgrad är en förutsättning för att säkerställa att pensionskassan har utrymme för innehav av aktier och andra typer av volatila tillgångar.

AVGIFTSBESTÄMD FÖRSÄKRING

	2013	2012
Premieinkomst, mkr	346	336
Försäkringsersättningar, mkr	45	35
Försäkringsteknisk avsättning, mkr	2 716	3 058
Solvensgrad, %	166	133

3.4 FÖRMÅNSBESTÄMD FÖRSÄKRING

FÖRMÅNSBESTÄMDA FÖRSÄKRINGAR innebär förenklat att arbetsgivaren utlovar en förmån i förhållande till lön och arbetstid. För anställda födda 1939 och tidigare är tjänstepensionen i normalfallet helt förmånsbestämd. Idag innehåller tjänstepensionsavtalet förmånsbestämd tjänstepension för arbetstagare med lön över 7,5 inkomstbasbelopp (motsvarar drygt 35 300 kr/månad för år 2013). Efterlevandepensionen är förmånsbestämd.

Pensionskassans premieinkomster påverkas i huvudsak av följande:

- tjänstepensionsavtalets bestämmelser om förmånsnivå och utvecklingen av inkomstbasbeloppet
- lönenivå och pensionsgrundande anställningstid hos våra försäkrade
- antal försäkrade – det vill säga antal

- anställda inom Svenska kyrkan
- försäkringstekniska antaganden som styr premiesättningen.

Att uppmärksamma under perioden

Av tabellen nedan framgår information om de förmånsbestämda försäkringarna. Premieinkomsterna har minskat från 205 till 176 mkr. Minskningen av premier beror främst på att, för arbetsgivarna kostnadsdrivande, övergångsregler i aktuellt kollektivavtal minskar över tid. Utbetalningarna har ökat från drygt 2 % mellan 2012 och 2013. Ökningen beror på att pensionerna har räknats upp vid ingången av året samt ökat antal pensionärer.

Försäkringstekniska avsättningar har under perioden minskat från 5 021 mkr till 4 670 mkr. Minskningen beror även

i detta fall på stigande diskonteringsränta.

Solvensgraden har ökat från 146 till 161 % beroende på god avkastning och sjunkande försäkringsteknisk avsättning. God solvensgrad minskar risken för tilläggsfakturering till kyrkans arbetsgivare avseende inflationsuppräknade av pensionerna.

FÖRMÅNSBESTÄMD FÖRSÄKRING

	2013	2012
Premieinkomst, mkr	176	205
Försäkringsersättningar, mkr	266	260
Försäkringsteknisk avsättning, mkr	4 670	5 021
Solvensgrad, %	161	146

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

4. Kapitalförvaltningen

4.1 ORGANISATION OCH FÖRVALTNINGSFORMER

MARKNADSVÄRDET PÅ placeringstillgångarna uppgick vid utgången av 2013 till 11 798 mkr (11 118). Styrande för kapitalförvaltningen är placeringsriktlinjerna. Placeringsriktlinjerna fastställs av styrelsen och ses över årligen. Som framgår under rubriken ”Styrelsen och dess arbete” har styrelsen delegerat ett antal kapitalförvaltningsfrågor till arbetsutskottet. Styrelsen har även inrättat ett placeringsråd som stöd inför olika typer av beslut inom kapitalförvaltningsområdet. Rådet består vid utgången av året av tre externa ledamöter med särskild kunskap om kapitalförvaltning och finansiella marknader.

Rådets ledamöter utses av styrelsen. Rådet består av Magnus Dahlquist, Kajsa Lindstahl och Olle Stångberg. Pensionskassan tillämpar samma etiska begränsningar vid placeringar som Svenska kyrkans nationella nivå. Pensionskassan tillåter dock indexförvaltning vilket inte är tillåtet för Svenska kyrkans nationella nivå. Uppföljning och kontroll av samtliga innehav sker minst två gånger per år. Den etiska uppföljningen sker i nära samverkan med Svenska kyrkans nationella nivå.

PLACERINGSRÅDETS LEDAMÖTER

MAGNUS DAHLQUIST
Född: 1968
Invalid: 2011

Professor i finansiell ekonomi på Handelshögskolan i Stockholm och forskare vid SIFR (institutet för finansforskning) i Stockholm samt vid Centre for Economic Policy Research (CEPR) i London. Ledamot i placeringsrådet för Polarpriset och Nobelstiftelsen.

KAJSA LINDSTAHL
Född: 1943
Invalid: 2008

Styrelseordförande i Södersjukhuset AB, Stiftelsen Tumba Bruk och Vectura Consulting AB. Styrelseledamot i PRI pensionsgaranti, SIFR (Institutet för finansforskning) och Thule-stiftelsen. Ledamot i Kapitalförvaltningsrådet för Svenska kyrkans nationella nivå.

OLLE STÅNGBERG
Född: 1945
Invalid: 2013

Civilekonom. Egenföretagare. Bland hans uppdragsgivare under senare år finns Sjunde AP-fonden, Kärnavfallsfonden, Strålsäkerhetsmyndigheten, Regeringskansliet och Insättningsgarantinämnden. Tidigare bl.a. fondchef på Kammarkollegiet och departementsråd.

4.2 MÅL

PENSIONS KASSAN HAR OLIKA förvaltningsstrategi för avgiftsbestämd respektive förmånsbestämd försäkring. Detta följer av att varje försäkringstyp har olika förutsättningar och därmed olika målsättningar för kapitalförvaltningen.

- Vid förvaltning av *avgiftsbestämt pensionskapital* är målet att skapa en konkurrenskraftig avkastning. Med

detta menas att anställda inom Svenska kyrkan över tiden ska få en minst lika bra avkastning som om pensionskapitalet förvaltats hos ett annat jämförbart försäkringsbolag.

- Vid förvaltning av *förmånsbestämt pensionskapital* är målet att avkastningen ska finansiera tjänstepensionsavtalets förmånsnivåer. Med detta

menas i första hand den garanterade förmånsnivån och i andra hand det inflationskydd som normalt följer av kyrkans tjänstepensionsavtal. Målet kan även uttryckas som att pensionskassan ska minimera risken för att kyrkans arbetsgivare ska tvingas tillskjuta ytterligare pensionskapital för att finansiera kollektivavtalets förmånsnivåer.

4.3 FÖRVALTNINGSSTRATEGI

I PLACERINGSRIKTLINJERNA definieras mål och strategi för hur kapitalet ska förvaltas. Inriktningen innebär att varje försäkringstyp har två separata tillgångsportföljer:

- Portfölj med *skuldtäckningstillgångar*: Tillgångar som motsvarar försäkringstekniska avsättningar.
- Portfölj med *fria tillgångar*: Tillgångar som motsvarar eget kapital.

Av figuren framgår en principskiss över hur balansräkningens tillgångs- och skuldsida sammanlänkas genom införandet av dessa två tillgångsportföljer.

Genom att dela in varje försäkringstyp i två delar skapas i praktiken fyra delpportföljer. Denna strategi innebär att pensionskassan får en dynamisk tillgångsallokering där den totala allokeringen blir en konsekvens av allokeringen i varje delpportfölj (portföljerna för skuldtäckningstillgångar respektive portföljerna för fria tillgångar).

Tillgångar inom skuldtäckningsportföljerna Skuldtäckningsportföljerna består utslutande av tillgångsslaget räntebärande placeringar. Tillgångarna ska vara emitterade i svenska kronor. Av tillgångarna i varje skuldtäckningsportfölj ska:

- minst 20 % vara emitterade eller garanterade av svenska staten eller ett aktiebolag i vilket svenska staten, själv eller tillsammans med danska, norska eller finska staten, äger majoriteten av aktierna och det finns en återköpsklausul för det fall att det statliga ägandet minskas till under 50 % av aktierna,

- minst 50 % vara emitterade eller garanterade av en svensk, dansk, norsk eller finsk kommun eller därmed jämförlig samfällighet, eller vara utgivna enligt lagen (2003: 1223) om säkerställda obligationer eller motsvarande dansk, norsk eller finsk lagstiftning, och
- högst 30 % vara emitterade av aktiebolag (med undantag för sådana statligt ägda bolag som nämns i första punktsatsen) eller motsvarande utländskt bolag

För detaljerad beskrivning hänvisas till placeringsriktlinjerna som finns publicerade på pensionskassans webbplats.

Enligt nuvarande placeringsriktlinjer ska durationen i portföljerna med skuldtäckningstillgångar ligga nära durationen i de försäkringstekniska åtagandena i respektive försäkringstyp. Mot bakgrund av att det i slutet av 2013 införts ett nytt regelverk för beräkning av försäkringstekniska avsättningar (beslutat av Finansinspektionen) pågår en utvärdering av placeringsriktlinjerna med särskilt fokus på frågan om durationsmatchning.

Mer om pensionskassans risker framgår av not 2.

Tillgångar inom portföljerna för fria tillgångar

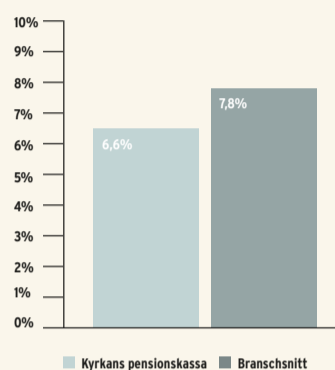
Portföljen för fria tillgångar består av tre tillgångsslag: aktier, fastigheter och alternativa placeringar.

BALANSRÄKNINGENS TILLGÅNGS- OCH SKULDSIDA

Tillgångar	Skulder
Fria tillgångar	Eget kapital
Skuldtäckningstillgångar	Försäkringsteknisk avsättning

4.4 AVKASTNING OCH ALLOKERING

AVKASTNING 5 ÅRSSNITT

TOTALAVKASTNINGEN FÖR helåret uppgick till 4,4 % (9,1). I totalavkastningstabellen nedan framgår avkastning och allokering per tillgångsslag.

Tillgångsslagen i totalavkastningstabellen följer den uppdelning av tillgångar som finns i placeringsriktlinjerna. Denna fördelning skiljer sig till viss del från resultat- och balansräkningens uppdelning. Detta gäller primärt för fastigheter och alternativa placeringar. Se mer under respektive avsnitt nedan.

Aktier

Aktier uppvisade en avkastning på 23,9 % (12,8). Svenska aktier avkastade 24,8 % och utländska 23,5 %. Resultatet för utländska aktier påverkades negativt med 27 mkr (36) på grund av valutakursförluster. Marknadsvärdet på aktieportföljen var vid utgången av räkenskapsåret 3 702 mkr (2 870). Investeringar sker inom ramen för fria tillgångar.

Räntebärande placeringar

Räntebärande tillgångar genererade under året en avkastning på -2,9 % (7,6). Den negativa avkastningen beror främst på att räntorna stigit under 2013 och

därmed har realiserade förluster ökat. Marknadsvärdet på räntebärande värdepapper inklusive kassa och bank uppgår vid utgången av 2013 till 7 462 mkr (7 817). Räntebärande tillgångar finns vid utgången av året endast inom ramen för skuldtäckningsportföljerna. Dessa portföljer förvaltas i sin helhet av Kammarkollegiet.

Fastigheter

Pensionskassans fastighetsinvestering genererade under året en avkastning på 8 % (6,2). Investeringen avser det, tillsammans med Alecta och AI pension, ägda Lönnbacken Fastigheter AB. Bolaget äger och förvaltar äldreboendefastigheter och andra typer av samhällsfastigheter. Investeringen redovisas inom totalavkastningstabellen som en fastighetsinvestering. Mot bakgrund av att investeringen i fastigheter sker indirekt genom bolag finns ingen motsvarande post i balansräkningen. Investeringen redovisas i balansräkningen dels som aktier (se not 11, Intressebolag), dels som lån (se not 16 Övriga lån). Den samlade investeringen uppgick vid utgången av året till 361 mkr (291).

Fastighetsinvesteringar sker inom ramen för fria tillgångar. Läs mer om bolaget på www.lonnfast.se.

Alternativa placeringar

Avkastningen uppgick under året till 6 % (9,2). Vid utgången av året uppgick marknadsvärdet på alternativa placeringar till 515 mkr (375). Utgångspunkten för investeringar inom detta tillgångsslag är primärt att den förväntade avkastningen ska överstiga den förväntade avkastningen på aktier till samma eller lägre risk. Inom tillgångsslaget har investering bland annat skett i miljöteknikfonden Alder och räntehedgefonden Excalibur. Alternativa placeringar utgör inte ett separat tillgångsslag i balansräkningen. I balansräkningen redovisas investeringen baserat på om investeringen skett i form av aktie eller en räntebärande placering. Alternativa placeringar sker inom ramen för fria tillgångar.

TOTALAVKASTNINGSTABELL

MKR TILLGÅNGSSLAG	2013-12-31		Jan - dec 2013	2012-12-31		Jan - dec 2012
	Marknadsvärde	Andel %	Avkastning, %	Marknadsvärde	Andel %	Avkastning %
AKTIER						
Svenska aktiefonder	2 033	16,9	24,8	1 257	11,1	19,1
Utländska aktiefonder	1 669	13,9	23,5	1 613	14,2	8,8
SUMMA AKTIER	3 702	30,8	23,9	2 870	25,3	12,8
RÄNTEBÄRANDE						
Räntebärande placeringar	7 462	62,0	-2,9	7 817	68,8	7,6
FASTIGHETER						
Fastigheter	361	3,0	8,0	291	2,6	6,2
ALTERNATIVA PLACERINGAR						
Alternativa placeringar	515	4,2	6,0	375	3,3	9,2
TOTALPORTFÖLJEN	12 040	100,0	4,4	11 353	100,0	9,1

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

4.5 ÅRET SOM GÅTT: KOMMENTARER TILL ÅRETS RESULTAT

PENSIONS KASSAN REDOVISAR en vinst för året. Av tabellen nedan framgår att resultatet uppgick till 869 mkr (321) för årets första 6 månader. Vinsten ökade sedan under andra halvan av 2013 med 464 mkr (334) till totalt 1 333 mkr (655).

RESULTAT MKR	2013 Januari- juni	2013 Juli- december	2013 Totalt
Premieinkomst	344	178	522
Kapitalavkastning, netto	-15	499	484
Försäkringsersättningar	-150	-161	-311
Förändring försäkrings- tekniska avsättningar	719	-26	693
Driftkostnader	-15	-14	-29
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	883	476	1 359
Skatt	-14	-12	-26
Årets resultat	869	464	1 333

PREMIEINKOMST

Premieinkomsterna uppgår till 522 mkr (540). Premierna för avgiftsbestämd pension ökade från 336 mkr till 346 mkr och för förmånsbestämd pension minskade premierna från 205 till 176 mkr. Se avsnittet avgiftsbestämd försäkring respektive förmånsbestämd försäkring för mer information.

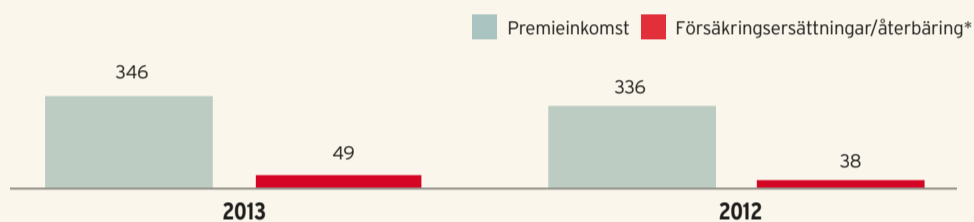
FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR

Försäkringsersättningarna uppgår till 311 mkr (296). Försäkringsersättningen för avgiftsbestämd pension ökade från 35 till 45 mkr och för förmånsbestämd pension ökade ersättningarna från 260 till 266 mkr. Se avsnittet avgiftsbestämd försäkring respektive förmånsbestämd försäkring för mer information.

KAPITALAVKASTNING

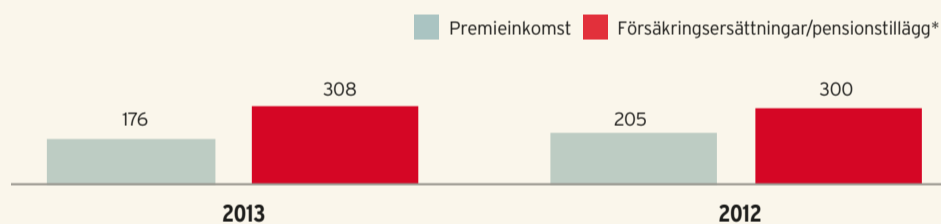
Kapitalavkastningen uppgår netto till 484 mkr (940). Den positiva avkastningen beror på god avkastning inom alla tillgångsslag förutom för räntebärande placeringar vilka påverkats negativt på grund av stigande räntor under året. För ytterligare information se totalavkastningstabellen i avsnittet "Kapitalförvaltning" samt not 3, 4, 8 och 9. Sedan 1999 är avkastningen på 100 inbetalda kronor 67,3 %.

AVGIFTSBESTÄMD PENSION, MKR

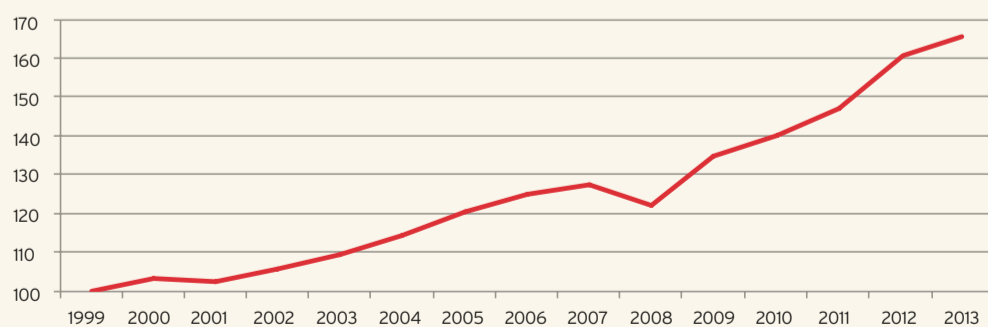
*varav återbäring 2013 4 mkr, 2012 3 mkr

FÖRMÅNSBESTÄMD PENSION, MKR

*varav pensionstillägg 2013 42 mkr, 2012 40 mkr

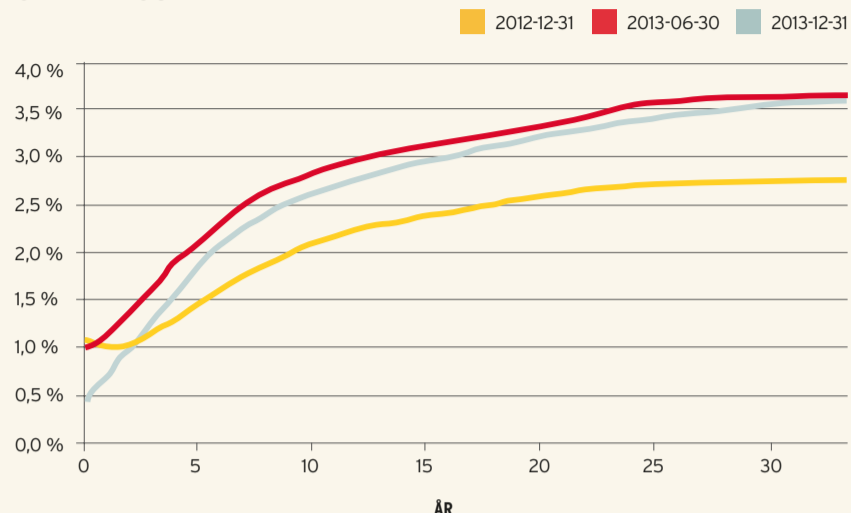
KAPITALAVKASTNING

FÖRSÄKRINGSTEKNISK AVSÄTTNING

De försäkringstekniska avsättningarna har minskat under året, totalt med 693 mkr (-465). En minskning påverkar resultatet positivt med samma belopp. Minskningen av avsättningarna beror dels på att marknadsräntorna stigit under året och dels på den nya diskonteringsräntemodell som FI fastställt och vilken pensionskassan börjat tillämpa från och med 31 december 2013. Effekten av den nya diskonteringsräntekurvan resulterade i en skuldminskning på cirka 83 mkr. Pensionskassan värderar och nuvärdesberäknar, i likhet med övriga tjänstepensionsbolag, sina åtaganden genom att använda den diskonteringsräntekurva som bestämts i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2013:23). I grafen framgår hur räntan förändrats under året.

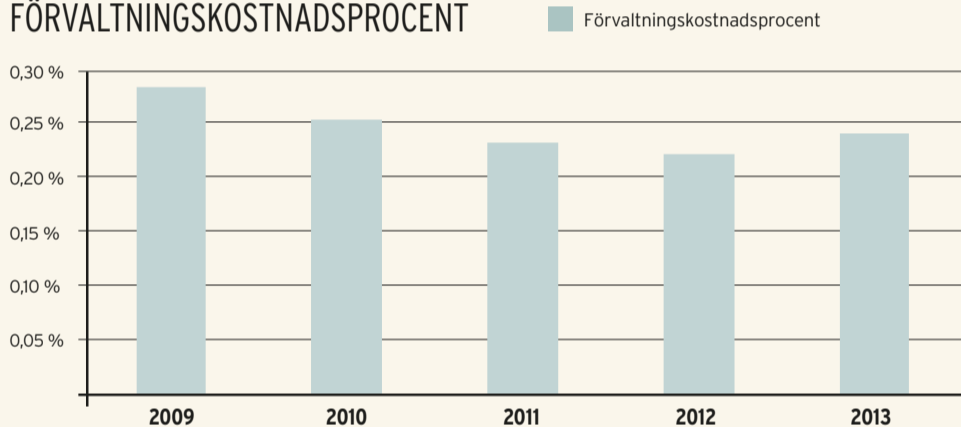
DISKONTERINGSRÄNTA

DRIFTSKOSTNADER

Driftskostnaderna, exklusive kostnader för kapitalförvaltningen, uppgår till 29 mkr (25). Förvaltningskostnadsprocenten har under året ökat från 0,22 % till 0,24 %. Ökningen beror primärt på kostnader kopplat till olika typer av förbättringsprojekt inom systemstöd i samband med leverantörbytet av försäkringsadministration. Driftskostnaderna ligger inom budget. För detaljerad beskrivning se not 7.

FÖRVALTNINGSKOSTNADSPROCENT

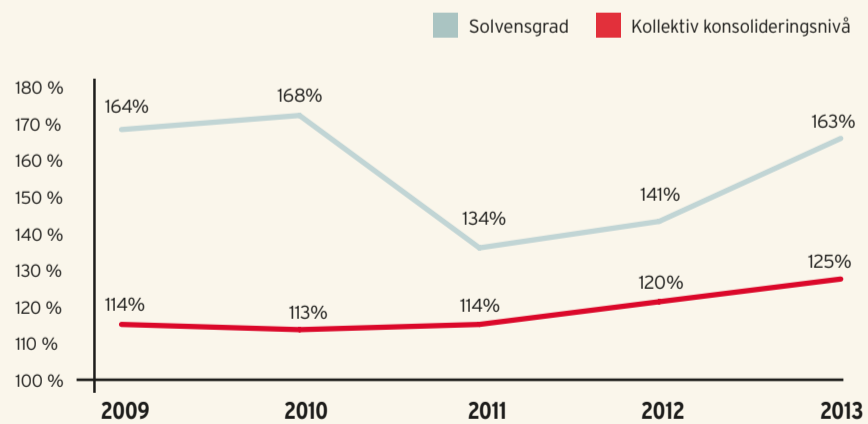
KOLLEKTIV KONSOLIDERINGSNIVÅ

Pensionskassan har en god konsolidering. Den samlade kollektiva konsolideringsnivån den 31 december 2013 var 125 % (120). Ökningen av konsolideringsnivån beror på att avkastningen överstigit garantiräntorna under året.

- För avgiftsbestämda försäkringar uppgår kollektiv konsolideringsnivå till 125 % (121).
- För förmånsbestämda försäkringar uppgår kollektiv konsolideringsnivå till 125 % (120).

En kollektiv konsolideringsnivå över 100 % visar att värdet på de samlade tillgångarna är högre än värdet på samtliga åtaganden värderade genom nuvärdesberäkning i förhållande till garantiränta (vid beräkning av solvensgrad används marknadsränta).

SOLVENS OCH KONSOLIDERING

SOLVENSGRAD

Pensionskassans solvens uppgår till 163 % (141) vid årets utgång. Det är en ökning med 22 procentenheter i förhållande till 2012. Under de senaste fem åren har solvensgraden varierat mellan 134 % och 168 %. En hög solvensgrad innebär att pensionskassan har en bra buffert.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

4.6 HÄNDELSER EFTER RAPPORT-PERIODEN

KOMMANDE VD-BYTE

Anders Granberg har meddelat att han avser att frånträda tjänsten som vd för pensionskassan. Med anledning av detta har styrelsen inlett rekrytering av ny vd. Granberg kommer att tillträda en tjänst som avdelningschef på den nyinrättade avdelningen för gemensamma funktioner på Svenska kyrkans nationella nivå.

FÖRLÄNGD ÖVERGÅNGSPERIOD FÖR UNDERSTÖDSFÖRENINGAR TILL UTGÅNGEN AV 2017

Understödsföreningar som erbjuder pensionsförsäkringar får sedan en

lagändring trädde i kraft 1 april 2011, fortsätta att driva sin verksamhet enligt äldre bestämmelser till utgången av 2014. Regeringen beslutade under 2013 att tillsätta en särskild utredare med uppdrag att ta fram en ny reglering för tjänstepensionsinstitut. I uppdraget ingår även att ta fram övergångs- och ombildningsregler för befintliga institut som kan omfattas av den nya lagstiftningen. Regeringen föreslår i en proposition att övergångsperioden för understödsföreningar ska förlängas till utgången av 2017 i avvaktan på den nya lagstiftningen.

HÖJNING AV ÅTERBÄRINGSRÄNTAN TILL 7 %

Styrelsen har med anledning av god konsolidering beslutat att höja återbäringsräntan till 7 %. Höjningen träder i kraft 1 juli 2014.

4.7 FRAMTIDS-UTSIKTER

PENSIONS KASSANS VERKSAMHET påverkas väsentligt av ett antal oförutsägbara förhållanden. Mot denna bakgrund lämnar pensionskassan inga prognoser.

4.8 RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

TRAFIKLJUSTEST

Ett sätt att mäta den samlade risken i en försäkringsverksamhet är genom det så kallade trafikljustestet. Detta test har utvecklats av Finansinspektionen. Per 31 december 2013 har Finansinspektionen förändrat hur ränterisken ska stressas. För mer information se nedan och i Finansinspektionens anvisning till trafikljus.

Instituten utsätts för ett antal fiktiva stressscenarier avseende både placerings-tillgångar och försäkringsrisker. Om institutets kapitalbuffert inte räcker till enligt Finansinspektionens stresstester visar trafikljusmodellen ”rött ljus”. I trafikljustestet beräknas först den kapitalbuffert pensionskassan förfogar över givet de aktuella marknadsvärdena för pensionskassans tillgångar och skulder. Därefter utsätts tillgångarna och skulderna för ett antal fiktiva stressscenarier som har definierats av Finansinspektionen. Scenarierna ger upphov till ett sammantaget kapitalkrav. Resultatet av stresstestet för pensionskassan redovisas i tabellen. Resultatet visar att pensionskassan har en väsentligt större kapitalbuffert än vad som krävs enligt trafikljustestet.

Nedan kommenteras de olika riskerna som utgör testet.

- **Ränterisk:** stressas för tillgångar och försäkringsåtagande. Tillgångarnas känslighet för förändringar beräknas som värdeförändringen i dessa

tillgångar vid ett parallellskifte av marknadsräntorna där dessa antas stiga eller falla med 1 procent. Åtagandenas känslighet för förändringar beräknas som den bästa skattningen av dessa åtaganden vid ett parallellskifte av marknadsnoteringar för ränteswappar där dessa antas stiga eller falla med 1 procent. Den diskonteringsräntekurva som används vid värderingen av åtaganden bestäms i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om försäkringsföretagets val av räntesats för att beräkna försäkringstekniska avsättningar (FFFS 2013:23).

- **Aktierisk:** testas genom ett antaget kursfall på svenska aktier med 40 procent och utländska aktier med 35 procent.
- **Fastighetsrisk:** testas genom ett antaget fall på 35 procent i marknadsvärdet på fastighetsportföljen.
- **Kreditrisk:** testas genom att mäta den maximala effekten av antingen en fördubbling av den riskpremie som finns på andra obligationer än statsobligationer eller att öka denna riskpremie med 0,25 procentenheter.
- **Valutarisk:** testas genom att mäta risken för ökad valutaexponering i tillgångar till följd av förändringar i valutakurser. Risken mäts med en valutakursförändring om +/- 10 %.
- **Försäkringsrisk:** dessa tester omfattar både risken att försäkringsutfallet

under det kommande året blir ovanligt ogynnsamt (med avseende på slumprisk och avsättningar) och att avvecklingen av oreglerade skador blir dyrare än beräknat. Enligt trafikljustestet testas försäkringsavsättningarnas känslighet för en sänkning av den ettåriga dödssannolikheten med 20 procent.

För mer information om pensionskassans risker och osäkerhetsfaktorer se not 2.

KAPITALKRAV ENLIGT TRAFIKLJUSMODELLEN (MKR)

	2013-12-31	2012-12-31
RISKOMRÅDE		
Ränterisk	-74	-140
Aktierisk	-863	-578
Fastighetsrisk	-72	-51
Kreditrisk	-282	-309
Valutarisk	-102	-87
Försäkringsrisk	-265	-271
Övriga risker	-1	-1
TOTALT KAPITALKRAV	-1 659	-1 437
Aktuell kapitalbuffert	4 123	3 241
Kapital överstigande kapitalkrav	2 464	1 804

4.9 FÖRSLAG TILL RESULTATDISPOSITION

STYRELSEN OCH VERKSTÄLLANDE DIREKTÖREN

föreslår fullmäktige att 2013 års överskott om 1 333 049 361 kr överförs till konsolideringsfond enligt följande:

	(KR)
Konsolideringsfond, avgiftsbestämd försäkring	793 243 563
Konsolideringsfond, förmånsbestämd försäkring	539 805 798
	1 333 049 361

FINANSIELLA RAPPORTER

FEMÅRSÖVERSIKT

RESULTAT	2013	2012	2011	2010	2009
MKR					
Premieinkomst	522	540	617	547	580
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	484	940	483	328	820
Försäkringsersättningar	-311	-296	-273	-251	-235
Förändring försäkringstekniska avsättningar	693	-465	-2 003	-225	1 112
Driftskostnader	-29	-25	-23	-23	-24
FÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT	1 359	694	-1 200	376	2 253
Skatt	-26	-39	-39	-41	-45
ÅRETS RESULTAT	1 333	655	-1 239	335	2 209
EKONOMISK STÄLLNING	2013	2012	2011	2010	2009
MKR					
Balansomslutning	12 059	11 391	10 242	9 442	8 835
Placeringsstillgångar	11 798	11 118	10 040	9 206	8 475
Försäkringstekniska avsättningar	7 386	8 079	7 614	5 611	5 385
Konsolideringskapital	4 657	3 295	2 612	3 820	3 429
Kapitalbas	4 657	3 295	2 612	3 820	3 429
Erforderlig solvensmarginal ¹⁾	295	323	305	224	215
NYCKELTAL	2013	2012	2011	2010	2009
Förvaltningskostnadsprocent totalt ²⁾	0,24	0,22	0,23	0,25	0,28
förmånsbestämd försäkring	0,25	0,25	0,25	0,26	iu
avgiftsbestämd försäkring	0,22	0,18	0,19	0,22	iu
Kapitalförvaltningskostnadsprocent ³⁾	0,03	0,04	0,04	0,04	0,04
Totalavkastning, procent ⁴⁾	4,4	9,1	4,8	4,0	10,5
Direktavkastning, procent ⁵⁾	3,7	3,4	3,8	3,7	4,1
Kollektiv konsolideringsnivå, procent ⁶⁾	125	120	114	113	114
Solvensgrad, procent ⁷⁾	163	141	134	168	164

ORDLISTA FEMÅRSÖVERSIKT

- ¹⁾ Enligt Försäkringsrörelselagen (FRL) måste tillgångarna inte bara täcka de försäkringstekniska avsättningarna utan också erforderlig solvens. Solvensen kan ses som en säkerhetsmarginal för att försäkringsåtagandena verkligen kan uppfyllas. Erforderlig solvensmarginal beräknas enligt 7 kap. 22-25 §§ FRL.
- ²⁾ Beräknad utifrån driftskostnader avseende försäkringsrörelsen i förhållande till balansomslutning med avdrag för skulder och upplupna kostnader.
- ³⁾ Beräknad utifrån kapitalförvaltningskostnader i förhållande till balansomslutning med avdrag för skulder och upplupna kostnader.
- ⁴⁾ Beräknad enligt Försäkringsförbundets rekommendation avseende totalavkastningstabell.
- ⁵⁾ Beräknad enligt Finansinspektionens rekommendation FFFS 2008:26.
- ⁶⁾ Kollektiv konsolideringsnivå är fördelningsbara tillgångar i förhållande till försäkringsåtagandena till försäkringstagare, förmånstagare och försäkrade.
- ⁷⁾ Beräknad utifrån totalt garanterade åtaganden i förhållande till balansomslutning med avdrag för skulder och upplupna kostnader.

RESULTATRÄKNING

TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN	Not	2013	2012
TKR			
Premieinkomst *	3	522 028	540 342
Kapitalavkastning, intäkter	4	536 637	421 139
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	5	523 662	577 912
Försäkringsersättningar *	6	-310 543	-295 605
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar			
Förändring av livförsäkringsavsättningar		692 918	-464 919
Driftskostnader	7	-29 064	-25 391
Kapitalavkastning, kostnader	8	-31 017	-59 100
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	9	-545 639	-
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		1 358 982	694 378
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		1 358 982	694 378
Årets resultat före skatt		1 358 982	694 378
Skatt	10	-25 933	-39 422
ÅRETS RESULTAT		1 333 049	654 956
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT			
Årets resultat		1 333 049	654 956
Övrigt totalresultat		-	-
SUMMA TOTALRESULTAT		1 333 049	654 956

* Ingen återförsäkring förekommer.

RESULTATANALYS

TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN	Not	Avgiftsbestämd försäkring		Förmånsbestämd försäkring	
		2013	2012	2013	2012
TKR					
Premieinkomst *	3	346 422	335 725	175 606	204 617
Kapitalavkastning, intäkter	4	187 286	142 345	349 351	278 794
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	5	182 758	195 334	340 904	382 578
Försäkringsersättningar *	6	-44 643	-35 216	-265 900	-260 389
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar					
Förändring av livförsäkringsavsättningar		341 945	-296 458	350 973	-168 461
Driftskostnader	7	-9 998	-7 399	-19 066	-17 992
Kapitalavkastning, kostnader	8	-10 825	-19 976	-20 192	-39 124
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	9	-190 428	-	-355 211	-
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		802 517	314 355	556 465	380 023
Skatt		-9 273	-13 385	-16 660	-26 037
ÅRETS RESULTAT		793 244	300 970	539 805	353 986
		2013-12-31	2012-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Försäkringstekniska avsättningar		2 715 842	3 057 787	4 669 938	5 020 911
Konsolideringsfond		1 004 901	708 268	1 935 899	1 623 902

* Ingen återförsäkring förekommer.

FINANSIELLA RAPPORTER

BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR	Not	2013-12-31	2012-12-31
TKR			
IMMATERIELLA TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar	18	9 163	3 250
		9 163	3 250
PLACERINGSTILLGÅNGAR			
<i>Placeringar i intresseföretag</i>			
Aktier och andelar i intressebolag	11	38 180	38 180
<i>Andra finansiella placeringstillgångar</i>			
Aktier och andelar	12, 13, 14	3 954 624	3 052 411
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	12, 13, 15	7 298 215	7 587 992
Lån med säkerhet i fast egendom	12, 13, 16	190 114	190 059
Övriga lån	12, 17	316 753	249 610
		11 797 886	11 118 252
FORDRINGAR			
Fordringar avseende direkt försäkring		8 897	18 687
Aktuell skattefordran		-	121
Övriga fordringar	12	9 366	8 824
		18 263	27 632
ANDRA TILLGÅNGAR			
Kassa och bank	12	79 086	85 141
Övriga tillgångar	12	178	-
		79 264	85 141
FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER			
Upplupna ränteutgifter	12	141 420	139 969
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	12	13 202	16 643
		154 622	156 612
SUMMA TILLGÅNGAR		12 059 198	11 390 887
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	Not	2013-12-31	2012-12-31
TKR			
EGET KAPITAL			
<i>Konsolideringsfond</i>			
Avgiftsbestämd försäkring (avd I)		1 004 902	708 268
Förmånsbestämd försäkring (avd II)		1 935 899	1 623 902
<i>Andra fonder</i>			
Övriga fonder, Förmånsbestämd försäkring (avd II)		383 166	308 289
Årets resultat		1 333 049	654 956
		4 657 016	3 295 415
FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR	19		
Livförsäkringsavsättning, avgiftsbestämd försäkring (avd I)		2 715 842	3 057 787
Livförsäkringsavsättning, förmånsbestämd försäkring (avd II)		4 669 938	5 020 911
		7 385 780	8 078 698
SKULDER			
Skulder avseende direkt försäkring		8 406	8 101
Aktuell skatteskuld		4	-
Övriga skulder	12, 20	6 547	6 103
		14 957	14 204
UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	12	1 445	2 570
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		12 059 198	11 390 887
POSTER INOM LINJEN			
Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelse, varje slag för sig	21	11 810 467	10 995 451
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga
Åtaganden	22	203 922	184 360

FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL

FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL UNDER PERIODEN	Avgiftsbestämd försäkring	Förmånsbestämd försäkring		Årets resultat	Summa eget kapital
	Konsolideringsfond	Konsolideringsfond	Övrig fond *		
TKR					
VID ÅRETS INGÅNG 1 JANUARI 2012	1 329 663	2 283 730	237 693	-1 238 771	2 612 315
Föregående års vinstdisposition	-618 811	-619 960		1 238 771	
Avsättningar till värdesäkringsfond			70 596		
Utbetald återbäring/pensionstillägg	-2 584	-39 868			
Utbetald återbäring/pensionstillägg				654 956	
EGET KAPITAL DEN 31 DECEMBER 2012	708 268	1 623 902	308 289	654 956	3 295 415
VID ÅRETS INGÅNG 1 JANUARI 2013	708 268	1 623 902	308 289	654 956	3 295 415
Föregående års vinstdisposition	300 970	353 985		-654 956	
Avsättningar till värdesäkringsfond			74 877		
Utbetald återbäring/pensionstillägg	-4 336	-41 989			
Utbetald återbäring/pensionstillägg				1 333 049	
EGET KAPITAL DEN 31 DECEMBER 2013	1 004 902	1 935 899	383 166	1 333 049	4 657 016

* Värdesäkringsfond

KASSAFLÖDESANALYS

DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	2013	2012
TKR		
Årets resultat	1 333 049	654 956
Värdesäkringsavgift	74 877	70 596
Utbetald återbäring och pensionstillägg	-46 325	-42 452
<i>Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet:</i>		
Förändring av livförsäkringsavsättningar	-692 918	464 919
Orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångarna	21 977	-577 912
Avskrivningar	-	-
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN FÖRE FÖRÄNDRINGAR AV RÖRELSEKAPITALET	690 660	570 107
KASSAFLÖDE FRÅN FÖRÄNDRINGAR I RÖRELSEKAPITALET		
Ökning/minskning av rörelsefordringar	11 181	-32 613
Ökning/minskning av rörelseskulder	-372	436
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	701 469	537 930
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN *	-707 524	-503 703
ÅRETS KASSAFLÖDE	-6 055	34 227
Likvida medel vid årets början **	85 141	50 914
Likvida medel vid årets slut **	79 086	85 141
KONTROLL	-6 055	34 227

* Inklusive investering i immateriella anläggningstillgångar.

** Likvida medel utgörs av kassa och bank.

NOTER

att försäkrade personer uppvisar lägre dödlighet än vad pensionskassan antagit i sina beräkningar. En minskning av dödligheten resulterar i längre utbetalningstider och därmed större utbetalningar för pensionskassan. Aktuarien bevakar löpande de antaganden som ligger till grund för beräkningar av försäkringstekniska avsättningar.

Durationsrisk (löptidsrisk)

Durationsrisk innebär att ju längre genomsnittlig återstående tid för utbetalning av försäkringsersättningar desto mer påverkar ränteförändringar värderingen av den försäkringstekniska avsättningen. Se marknadsriskerna.

OPERATIVA RISKER

Med operativa riskerna menas brister i intern kontroll, mänskliga fel, fel i arbetsprocesser med mera. De mest betydande riskerna är förändringar i verksamhetsmiljön, att IT-system föråldras, allvarliga avbrott i tjänster köpta av tredje part, informationssäkerhet, externa attacker mot IT-system, inkorrekt information till försäkrade och arbetsgivare, manuella processer, störningar i system, förlust av nyckelpersoner, skador i fysiska tillgångar, förstörelse av dataförvaringsställen samt riskerna som

hänför sig till internt respektive externt bedrägeri.

Styrelsen fastställer övergripande riktlinjer för hantering av risker. Policydokument innefattar till exempel riktlinjer för utlagda verksamheter samt ett antal andra policyer relaterade till den operativa verksamheten. Vd har ansvar för att utveckla och förvalta riskrutinerna. Styrelsen får löpande information om riskarbetet med särskilt fokus på inträffade incidenter. Incidenthanteringen är en väsentlig funktion för att hantera och analysera uppkomna risker.

Styrelsen analyserar årligen samtliga väsentliga riktlinjer och andra väsentliga styrande dokument. Funktionen för regelefterlevnad analyserar löpande förändringar i regelverk som kan påverka fastställda riktlinjer eller ge upphov till behov av nya riktlinjer. Riskansvarig analyserar löpande behov av förtydligande eller kompletteringar av riktlinjer.

En viktig del av pensionskassans riskhantering är processarbetet. En väl styrd process tydliggör för medarbetare på alla nivåer inom vilka ramar som verksamheten skall bedrivas. Processerna är även utgångspunkten för pensionskassans riskanalys, vilket återspeglas i organisation och handlingsplaner. En

central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar där både medarbetare, försäkrades, försäkringstagares och förmanstagares synpunkter tas tillvara. Operativa risker kan ge upphov till kostnader, intäktsbortfall och ett skadat varumärke.

NOT 5 OREALISERADE VINSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR

	2013	2012
Aktier och andelar	523 607	330 447
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	245 406
Lån med säkerhet i fast egendom	55	2 059
SUMMA	523 662	577 912

NOT 6 FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR

	2013	2012
AVGIFTSBESTÄMD FÖRSÄKRING (AVD I)		
Utbetald ålderspension*	-44 643	-35 216
FÖRMÄNSBESTÄMD FÖRSÄKRING (AVD II)		
Utbetald ålderspension*	-244 938	-232 488
Utbetald efterlevandepension*	-24 609	-20 393
Utbetald förmedlingspension **	-	-11 462
Erhållna kostnadsbidrag	3 647	3 954
Summa	-265 900	-260 389
SUMMA UTBETALDA FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR	-310 543	-295 605

* Grundbelopp före värdesäkring/återbäring.

** Se under Ny redovisningsprincip sid 35 och not 27.

NOT 7 DRIFTSKOSTNADER

	2013	2012
ADMINISTRATIONSKOSTNADER		
Extern försäkringsadministration	-19 674	-16 425
Personalkostnader	-2 907	-2 890
Lokalkostnader	-1 298	-841
Andra verksamhetsrelaterade kostnader	-5 185	-5 235
SUMMA DRIFTSKOSTNADER I FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN *	-29 064	-25 391
<small>* Förvaltningskostnadsprocenten har ökat från 0,22 % till 0,24 %. Kostnaden för försäkringsrörelsen ligger inom fastställda budgetramar. Kostnaden har ökat med drygt 3 mkr i förhållande till 2012. Detta beror primärt på kostnader kopplat till olika typer av förärringsprojekt inom systemstöd inför leverantörsbytet av försäkringsadministration.</small>		
KAPITALFÖRVALTNINGSKOSTNADER		
Personalkostnader	-1 400	-1 272
Övriga kapitalförvaltningskostnader	-2 787	-2 730
SUMMA KAPITALFÖRVALTNINGSKOSTNADER **	-4 187	-4 002
SUMMA DRIFTSKOSTNADER	-33 251	-29 392

** Redovisas under resultaträkningens post kapitalavkastning, kostnader.

NOT 8 KAPITALAVKASTNING, KOSTNADER

	2013	2012
KAPITALFÖRVALTNINGSKOSTNADER	-4 187	-4 002
VALUTAKURSFÖRLUSTER, NETTO	-26 830	-35 621
REALISATIONSFÖRLUSTER, NETTO		
Aktier och andelar	-	-19 477
SUMMA KAPITALAVKASTNING, KOSTNADER	-31 017	-59 100

NOT 9 OREALISERADE FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR

	2013	2012
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-545 639	-

NOT 10 SKATT

	2013	2012
Avkastningsskatt	-25 933	-39 422

NOT 3 PREMIEINKOMST

	2013	2012
AVGIFTSBESTÄMD FÖRSÄKRING (AVD I)		
Ålderspension	346 422	335 725
FÖRMÄNSBESTÄMD FÖRSÄKRING (AVD II)		
Ålderspension	160 631	179 036
Efterlevandepension	14 975	14 119
Förmedlingspension *	0	11 462
Summa	175 606	204 617
SUMMA PREMIEINKOMST	522 028	540 342

* Se under Ny redovisningsprincip sid 35 och not 27.

NOT 4 KAPITALAVKASTNING, INTÄKTER

	2013	2012
ERHÅLLNA UTDELNINGAR PÅ AKTIER OCH ANDELAR	143 035	97 920
RÄNTEINTÄKTER		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	263 160	272 340
Lån med säkerhet i fast egendom	7 191	-
Ränteutgifter övriga lån	22 796	10 679
Övriga ränteutgifter	1 148	1 328
Summa	294 295	284 348
REALISATIONSVINSTER, NETTO		
Aktier och andelar	75 666	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	23 641	38 871
Summa	99 307	38 871
SUMMA KAPITALAVKASTNING, INTÄKTER	536 637	421 139

NOT 11 AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSEBOLAG

BOLAGSNAMN	Röst- och kapitalandel	Eget kapital 2013-12-31	Bokfört värde 2013-12-31	Eget kapital 2012-12-31	Bokfört värde 2012-12-31
Lönbacken Fastigheter AB (org. nr 556803-3111) Säte: Stockholm	38%	375 370	38 180	294 702	38 180

ANSKAFFNINGSVÄRDE	Bokfört värde 2013-12-31	Bokfört värde 2012-12-31
INGÅENDE BALANS	38 180	61 960
Årets förvärv/omvandling*	-0	-23 780
UTGÅENDE BALANS	38 180	38 180

NOT 12 KATEGORISERING AV FINANSIELLA INSTRUMENT

KATEGORISERING 2013-12-31

	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Lånefordringar och kundfordringar/övriga finansiella skulder	Summa
FINANSIELLA TILLGÅNGAR			
Aktier och andelar	3 954 624	-	3 954 624
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	7 298 215	-	7 298 215
Lån med säkerhet i fast egendom	190 114	-	190 114
Övriga lån	-	316 753	316 753
Övriga fordringar	-	9 366	9 366
Kassa och bank	-	79 086	79 086
Upplupna ränteintäkter	-	141 420	141 420
Förutbetalda kostnader och upplupna rabatter	-	13 202	13 202
SUMMA	11 442 953	559 827	12 002 780

FINANSIELLA SKULDER			
Övriga skulder	-	6 547	6 547
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-	1 445	1 445
SUMMA	-	7 992	7 992

LÖPTIDSANALYS AVSEENDE SKULDER 2013-12-31

	Upp till 1 mån	1 mån - 1 år	Total
Övriga skulder	6 547	-	6 547
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	128	1 318	1 445
SUMMA	6 675	1 318	7 992

KATEGORISERING 2012-12-31

	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Lånefordringar och kundfordringar/övriga finansiella skulder	Summa
FINANSIELLA TILLGÅNGAR			
Aktier och andelar	3 052 411		3 052 411
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	7 587 992		7 587 992
Lån med säkerhet i fast egendom	190 059		190 059
Övriga lån		249 610	249 610
Övriga fordringar		8 824	8 824
Kassa och bank		85 141	85 141
Upplupna ränteintäkter		139 969	139 969
Förutbetalda kostnader och upplupna rabatter		16 643	16 643
SUMMA	10 830 462	500 187	11 330 649

FINANSIELLA SKULDER			
Övriga skulder	-	6 103	6 103
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-	2 570	2 570
SUMMA	-	8 673	8 673

LÖPTIDSANALYS AVSEENDE SKULDER 2012-12-31

	Upp till 1 mån	1 mån - 1 år	Total
Övriga skulder	6 103	-	6 103
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	134	2 436	2 570
SUMMA	6 238	2 436	8 674

NOT 13 VÄRDERINGSKATEGORI FÖR FINANSIELLA INSTRUMENT VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE

Enligt IFRS 7 ska upplysning lämnas avseende finansiella instrument värderade till verkligt värde. Upplysningskravet innebär att dessa finansiella instrument ska kategoriseras i tre nivåer utifrån underliggande värderingsteknik som används vid fastställande av verkligt värde. **De tre nivåerna är:**

NIVÅ 1 NOTERADE PRISER PÅ AKTIVA MARKNADER FÖR IDENTISKA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Verkligt värde på finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad baseras på noterade marknadspriser på balansdagen. En marknad betraktas som aktiv om noterade priser från en börs, prissättningstjänst finns lätt och regelbundet tillgänglig och dessa priser representerar verkliga och regelbundet förekommande marknadstransaktioner. Det marknadspris som används är den aktuella köpkursen.

NIVÅ 2 ANDRA OBSERVERBARA DATA FÖR TILLGÅNGAR ELLER SKULDER ÄN NOTERADE PRISER INKLUDERADE I NIVÅ 1, ANTINGEN DIREKT SOM PRISNOTERINGAR ELLER INDIREKT (HÄRLEDDA PRISNOTERINGAR)

Verkligt värde på finansiella instrument som inte handlas på en aktiv marknadsplats fastställs med hjälp av värderingstekniker. Marknadsinformation används i så stor utsträckning som möjligt då denna finns tillgänglig. Företagsspecifik information används i så liten utsträckning som möjligt. Om samtliga väsentliga indata som krävs för värderingen av ett instrument är observerbara återfinns instrumentet i nivå 2. Värderingstekniker som används för värderingar av finansiella instrument i nivå 2:

- Verkligt värde härleds med referens till likartade finansiella instrument där observerbar data finns.

- Verkligt värde baseras på nyligen genomförda transaktioner i samma instrument.

NIVÅ 3 DATA FÖR TILLGÅNGAR SOM INTE BASERAS PÅ OBSERVERBARA MARKNADSDATA

Värdering för obligationer och lån med säkerhet i fast egendom erhålls från extern motpart och utgör därmed inte observerbar marknadsdata. För att säkerställa värderingen beräknas det verkliga värdet baserat på bedömda framtida kassaflöden vilka diskonteras till nuvärde med en swapkurva. Kyrkans pensionskassa använder det lägsta värdet av dessa värderingar. Värdering av aktier och andelar fastställs med EVCA:s och INREV:s principer och erhålls från externa motparter.

PRINCIPER FÖR ÖVERFÖRING MELLAN NIVÅER

Samtliga finansiella instrument klassificeras till respektive nivå i samband med anskaffningstillfället. Överföringar mellan nivåer sker om underliggande värderingstekniker förändras och därmed inte längre är aktuell för värderingsteknik av en tillgång. Vid överföring mellan nivåer ska berörda instrument visas och förklaras brutto.

ÖVERFÖRINGAR MELLAN NIVÅER UNDER 2013

Inga överföringar mellan nivåerna har skett.

Verkligt värde för finansiella instrument 2013-12-31

	Publicerade priser noterade på en aktiv marknad	Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata	Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata	Redovisat värde
	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	2013-12-31
TILLGÅNGAR				
Aktier och andelar	3 818 445	-	136 179	3 954 624
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	3 094 889	4 040 147	163 179	7 298 215
Lån med säkerhet i fast egendom	-	-	190 114	190 114
SUMMA TILLGÅNGAR	6 913 334	4 040 147	489 472	11 442 953

UPPLYSNING OM FINANSIELLA INSTRUMENT VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE BASERADE PÅ NIVÅ 3

	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Lån med säkerhet i fast egendom	Summa
INGÅENDE BALANS 2013-01-01	121 501	181 112	190 059	492 672
Orealiserad vinst/förlust i resultaträkningen	1 383	7 446	55	8 884
Köp	13 294	-	-	13 294
Sälj/Förfall	-	-25 378	-	-25 378
UTGÅENDE BALANS 2013-12-31	136 178	163 180	190 114	489 472

Kuponger respektive utdelningar under perioden

6 888	8 599	7 191	22 678
-------	-------	-------	--------

Summa realiserade/orealiserade vinster och förluster redovisade i resultaträkningen som innehas vid utgången av perioden.

VINSTER OCH FÖRLUSTER REDOVISADE I RESULTAT-RÄKNINGEN SOM KAPITALAVKASTNING UNDER PERIODEN

Summa realiserade/orealiserade vinster och förluster redovisade i resultaträkningen

Verkligt värde för finansiella instrument 2012-12-31

	Publicerade priser noterade på en aktiv marknad	Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata	Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata	Redovisat värde
	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	2012-12-31
TILLGÅNGAR				
Aktier och andelar	2 930 910	-	121 501	3 052 411
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 949 660	4 457 220	181 112	7 587 992
Lån med säkerhet i fast egendom	-	-	190 059	190 059
SUMMA TILLGÅNGAR	5 880 570	4 457 220	492 672	10 830 462

NOTER

UPPLYSNING OM FINANSIELLA INSTRUMENT VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE BASERADE PÅ NIVÅ 3

	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Lån med säkerhet i fast egendom	Summa
INGÅENDE BALANS 2012-01-01	7 320	190 031	-	197 351
Flytt till nivå 3	49 480	-	-	49 480
Vinst/Förlust i resultaträkningen	-1 038	4 735	2 059	5 756
Köp	65 740	-	188 000	253 740
Sälj/Förfall	-	-13 654	-	-13 655
UTGÅENDE BALANS 2012-12-31	121 501	181 112	190 059	492 672

Summan vinster och förluster redovisade i resultaträkningen som innehas vid utgången av perioden.

VINSTER OCH FÖRLUSTER REDOVISADE I RESULTATRÄKNINGEN SOM KAPITALAVKASTNING UNDER PERIODEN
Summa vinster och förluster redovisade i resultaträkningen.

NOT 14 AKTIER OCH ANDELAR

	2013-12-31 Verkligt värde	2013-12-31 Anskaffningsvärde	2012-12-31 Verkligt värde	2012-12-31 Anskaffningsvärde
Svenska aktier och andelar	2 185 604	1 843 283	1 343 827	1 283 448
Utländska aktier och andelar	1 769 020	1 473 211	1 708 584	1 657 872
SUMMA	3 954 624	3 316 494	3 052 411	2 941 320

NOT 15 OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER	2013-12-31 Verkligt värde	2013-12-31 Anskaffningsvärde	2012-12-31 Verkligt värde	2012-12-31 Anskaffningsvärde
Svenska staten och kommuner	583 001	563 059	568 354	470 544
Svenska bostadsinstitut	4 192 966	4 001 811	4 420 547	3 932 935
Svenska räntefonder	252 549	240 826	187 944	180 129
Övriga svenska emittenter	2 269 699	2 256 863	2 411 147	2 241 824
SUMMA	7 298 215	7 062 559	7 587 992	6 825 432

VERKLIGT VÄRDE I FÖRHÅLLANDE TILL NOMINELLT VÄRDE *

	2013-12-31	2012-12-31
Verkligt värde	7 045 667	7 400 048
Nominellt värde	6 776 664	6 608 983
NETTOSKILLNAD	269 003	791 065
Varav värdepapper där verkligt värde överstiger nominellt värde	383 791	792 951
Varav värdepapper där verkligt värde understiger nominellt värde	-114 789	-1 886

RÄNTEBINDNINGSTID *

	2013-12-31	2012-12-31
0-1 år	14 258	24 982
1-5 år	1 645 209	1 498 814
5-10 år	2 590 788	2 976 062
mer än 10 år	2 795 411	2 900 190
SUMMA	7 045 666	7 400 048

* Räntefonder är exkluderade från specifikationen eftersom räntefonder saknar nominellt värde och löptid.

NOT 16 LÅN MED SÄKERHET I FAST EGENDOM

	2013-12-31 Verkligt värde	2013-12-31 Anskaffningsvärde	2012-12-31 Verkligt värde	2012-12-31 Anskaffningsvärde
Lån med säkerhet i fast egendom	190 114	188 000	190 059	188 000

NOT 17 ÖVRIGA LÅN

	2013-12-31 Verkligt värde	2013-12-31 Anskaffningsvärde	2012-12-31 Verkligt värde	2012-12-31 Anskaffningsvärde
Övriga lån (avser lån till intressebolag)	316 753	316 753	249 610	249 610

NOT 18 IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	2013-12-31 Immateriella tillgångar under utveckling	2012-12-31 Immateriella tillgångar under utveckling
ANSKAFFNINGSVÄRDE		
Ingående balans	3 250	-
Årets investeringar	5 913	3 250
UTGÅENDE BALANS	9 163	3 250

NOT 19 FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR

	2013-12-31	2012-12-31
INGÅENDE BALANS	8 078 698	7 613 779
Effekt av förändrad diskonteringsränta under året	-692 805	63 500
Premier för perioden		
- inbetalda premier	507 053	514 761
- premie ej utnyttjad till pensionsrätter	-171 666	-70 904
- korrigeringar av tidigare preliminära premier	-9 730	46 284
Tilldelad ränta	180 132	161 562
Avgifter	-31 827	-33 776
Utbetald avtalad pension	-310 543	-284 147
Risresultat	-1 764	-4 232
Övrigt *	-161 768	71 871
UTGÅENDE BALANS	7 385 780	8 078 698

*) Posten består huvudsakligen av korrigering av tidigare preliminära förmånsvärden, nyttillkomna efterlevandepensioner, effekter av kollektivavtalad bruttosamordning i PA-KL, nyttillkomna i PA-91 samt retroaktivt höjda pensionsrätter, avgångna av annan orsak samt korrigeringar och uppdateringar till följd av pågående systemprojekt.

Följande beräkningsantaganden har använts vid beräkning av livförsäkringsavsättning:

Ränteantagande: Ränta beräknad enligt aktsamma antaganden. Avgiftsbestämda försäkringar 3,21 % (2,64) och förmånsbestämda åtaganden 2,70 % (2,22).

Dödlighetsantaganden: Tryggandegrunderna DUS06. Dessa grunder bygger på den senaste analysen som gjorts av dödligheten i Sverige.

Driftskostnadsantaganden: Driftskostnadsuttag sker genom reduktion av ränteantagandet med 0,35 % (0,35). Vidare tas kostnader i samband med premieinbetalning (förmånsbestämd försäkring) och vid pensionsutbetalning.

Avdrag för avkastningsskatt: Avdrag för skatt sker genom en minskning av räntefoten med 15 % (15).

NOT 20 ÖVRIGA SKULDER

	2013-12-31	2012-12-31
Leverantörsskulder	4 743	2 816
Övriga skulder	1 804	3 287
SUMMA	6 547	6 103

NOT 21 STÄLLDA SÄKERHETER

	2013-12-31	2012-12-31
För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar	11 810 467	10 995 451
Utöver erforderlig pantsättning	4 424 687	2 916 753

I enlighet med 7 kap. 11 § Försäkringsrörelselagen har pensionskassan registerfört de placeringstillgångar som används för skuldtäckning. Registerföringen innebär att försäkringstagarna har en förmånsrätt i tillgångarna enligt förmånsrättslagen. Skuldtäckningsregistret upprättas i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2008:7.

NOT 22 ÅTAGANDEN

	2013-12-31	2012-12-31
Återstående belopp att investera i placeringstillgångar enligt ingångna avtal	203 922	184 360

NOT 23 MEDELANTAL ANSTÄLLDA SAMT LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR

MEDELANTAL ANSTÄLLDA	2013	2012
Styrelse och vd (varav kvinnor)	7 (2)	7(3)
Medelantalet anställda, exkl. vd (varav kvinnor)	3 (3)	3(3)

LÖNER, ERSÄTTNINGAR OCH FÖRMÅNER	Löner, arvoden och andra ersättningar *		Pensionskostnader	
	2013	2012	2013	2012
Verkställande direktör	844	885	164	192
Övriga anställda	1 631	1578	287	223
Styrelse, ordinarie ledamöter				
Dag Klackenborg, ordf. (ord. ledamot från 29 maj 2013)	50	-	-	-
Christina Rogestam (avgick som ordf. 29 maj 2013)	64	138	-	-
Inger Hjærtström, vice ordförande	78	43	-	-
Lenita Granlund	-	34	-	-
Kai Bengtsson	71	74	-	-
Karin Israelsson (avlidit under 2013)	10	29	-	-
Anders Johansson (ord. ledamot från 29 maj 2013)	18	-	-	-
Helén Ottosson Lovén (ord. ledamot från 29 maj 2013)	15	-	-	-
Kurt Blomqvist (ersättare från 29 maj 2013)	18	29	-	-
Christer Edvinson	32	32	-	-
SUMMA	356	379	-	-
Styrelse, suppleanter	146	135	-	-

Övriga sociala kostnader enligt lag och avtal uppgick 2013 till 1 025 tkr (996 tkr).

* Inklusive förändring av semesterlöneskuld.

Beslutsprocess i ersättningsfrågor

Till styrelsens ledamöter och suppleanter utgår arvode enligt fullmäktigebeslut. Ersättningen består dels av grundarvode, dels sammanträdesarvode. Ersättning till vd beslutas av styrelsen. Ersättning till andra anställda beslutas av vd efter samråd med styrelsens ordförande.

Pensioner, avgångsvederlag och övriga förmåner till verkställande direktör

Vd omfattas av pensionsavtalet FTP 1. Pensionsplanen beskrivs under separat rubrik nedan. Ersättning och förmåner i övrigt utgörs av fast månadslön och sjukvårdsförsäkring. Vd har en uppsägningstid på 6 månader. Om anställningen sägs upp av pensionskassan har vd utöver lön och ordinarie förmåner under uppsägningstiden även rätt till avgångsvederlag med ett belopp som motsvarar lön och förmåner under ytterligare 12 månader.

Pensionsplaner

Samtliga anställda omfattas av tjänstepensionsplanen FTP. FTP består av två delar, FTP 1 och FTP 2.

FTP 1 består av premiebestämd ålderspension med eller utan efterlevandeskydd, sjukpension och premiebefrielseförsäkring. Premien för ålderspension är 4,5 % av bruttolönen på lönedelar upp till 7,5 inkomstbasbelopp och 30 % på lönedelar över 7,5 inkomstbasbelopp.

FTP 2 är en förmånsbestämd pensionsplan vilket innebär att den anställde garanteras en pension motsvarande en viss procentuell andel av slutlönen. Pensionsplanen omfattar ålderspension, sjukförsäkring, familjepension, familjeskydd, premiebefrielseförsäkring och särskild barnpension.

Pensionsförpliktelserna tryggs genom inbetalning av fastställd försäkringspremie under anställningstiden. FTP-planen redovisas som en premiebestämd plan. Detta innebär att kostnaden redovisas i samband med att förmånen intjänas. Pensionskostnaden för perioden ingår i resultaträkningen.

NOT 24 UPPLYSNING OM REVISORERS ARVODE

	2013	2012
GRANT THORNTON		
Revisionsuppdrag	325	321
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdrag	-	-
Skatterådgivning	-	-
Andra uppdrag	-	-
LEKMANNAREVISORER		
Revisionsuppdrag	35	27
SUMMA	360	348

NOT 25 NÄRSTÅENDE

Kyrkans pensionskassa definierar nyckelpersoner i ledande ställning samt styrelseledamöter som närstående parter. Övriga närstående parter är Svenska kyrkans nationella nivå samt Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation.

Inga transaktioner har skett med nyckelpersoner eller styrelseledamöter. Inga transaktioner med övriga närstående har till sin karaktär, villkor eller ekonomiska innebörd varit ovanliga eller på annat sätt inte varit affärsmässigt genomförda.

NOT 26 FÖRVÄNTADE ÅTERVINNINGSTIDPUNKTER FÖR TILLGÅNGAR OCH SKULDER

2013	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
TILLGÅNGAR			
Aktier och andelar i intressebolag		38 180	38 180
Aktier och andelar		3 954 624	3 954 624
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		7 298 215	7 298 215
Lån med säkerhet i fast egendom		190 114	190 114
Övriga lån		316 753	316 753
Fordringar avseende direkt försäkring	8 897		8 897
Aktuell skattefordran	-		-
Övriga fordringar	9 366		9 366
Kassa och bank	79 086		79 086
Övriga tillgångar		178	178
Upplupna ränteintäkter	141 420		141 420
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13 202		13 202
SUMMA	251 971	11 798 064	12 050 035

SKULDER

Försäkringstekniska avsättningar		7 385 780	7 385 780
Skulder avseende direkt försäkring	8 406		8 406
Aktuell skatteskuld	4		4
Övriga skulder	6 547		6 547
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 445		1 445
SUMMA	16 402	7 385 780	7 402 182

2012	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	650	2 600	3 250
Aktier och andelar i intressebolag		38 180	38 180
Aktier och andelar		3 052 411	3 052 411
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		7 587 992	7 587 992
Lån med säkerhet i fast egendom		190 059	190 059
Övriga lån		249 610	249 610
Fordringar avseende direkt försäkring	18 687		18 687
Aktuell skattefordran	121		121
Övriga fordringar	8 824		8 824
Kassa och bank	85 141		85 141
Upplupna ränteintäkter	139 969		139 969
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16 643		16 643
SUMMA	270 035	11 120 852	11 390 887
SKULDER			
Försäkringstekniska avsättningar		8 078 698	8 078 698
Skulder avseende direkt försäkring	8 101		8 101
Övriga skulder	6 103		6 103
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2 570		2 570
SUMMA	16 774	8 078 698	8 095 472

NOT 27**BYTE AV REDOVISNINGSPRINCIP**

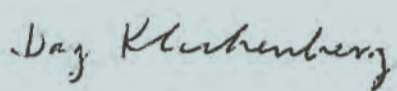
	2013	2012
FÖRMEDLINGSPENSIONER		
Resultaträkning		
Premieinkomster	-	11 462
Försäkringsersättningar	-	-11 462
RESULTATEFFEKT	-	-

*) Under 2013 har förmedlingspensioner uppgått till 8 572 tkr.

UNDERSKRIFTER

Vi försäkrar härmed att, såvitt vi känner till, årsredovisningen är upprättad enligt god redovisningssed, lämnade uppgifter stämmer med de faktiska förhållandena och att inget av väsentlig betydelse är utelämnat som skulle kunna påverka den bild av Kyrkans pensionskassa som skapats av årsredovisningen.

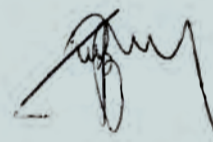
Stockholm, 27 mars 2014.

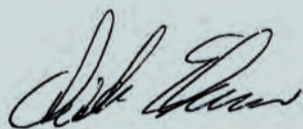
DAG KLACKENBERG
ORDFÖRANDE

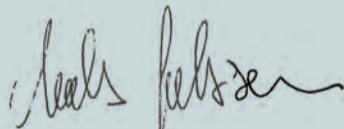
INGER HJÄRTSTRÖM
VICE ORDFÖRANDE

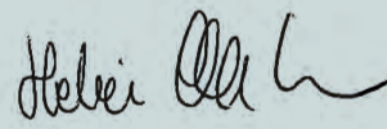
KAI BENGTSSON

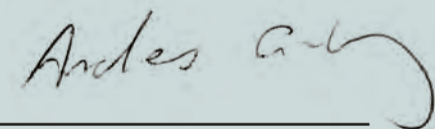
CHRISTER EDVINSSON

ANDERS JOHANSSON

HELÉN OTTOSSON LOUVÉN

ANDERS GRANBERG
VD

Vår revisionsberättelse har avgivits den 27 mars 2014.

JIMMY SKOGLUND
AUKTORISERAD REVISOR

PER CARLSSON
LEKMANNAREVISOR

BENGT STIGNER
LEKMANNAREVISOR

REVISIONSBERÄTTELSE

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i Svenska kyrkans pensionskassa, försäkringsförening
org.nr 816400-4155

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Svenska kyrkans pensionskassa, försäkringsförening för år räkenskapsåret 2013.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen,

vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur föreningen upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i föreningens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Svenska kyrkans pensionskassa, försäkringsförening finansiella ställning per den 31 december 2013 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRORDNINGAR

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot föreningen. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med lagen om understödsföreningar, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller föreningens stadgar.

Vi anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Vi tillstyrker att föreningsstämman behandlar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 27 mars 2014

JIMMY SKOGLUND
AUKTORISERAD REVISOR

PER CARLSSON
LEKMANNAREVISOR

BENGT STIGNER
LEKMANNAREVISOR

HUR FUNKAR TJÄNSTE- PENSIONEN?

Anställd, pensionär eller arbetsgivare inom Svenska kyrkan? På vår webbsida hittar du svar på dina frågor om tjänstepensionen.

KYRKANSPENSIONSKASSA.SE

 Kyrkans pensionskassa

POSTADRESS KANSLI
Kyrkans pensionskassa
Box 501
101 30 Stockholm

KUNDSERVICE
Kyrkans pensionskassa
Universitetsallén 8
852 34 Sundsvall

WWW.KYRKANSPENSIONSKASSA.SE
Organisationsnr: 816400-4155
Styrelsens säte: Stockholm

Telefon: 020-55 45 35
Mejl: kundservice@kyrkanspensionskassa.se